

17

JAARVERSLAG

PARKSTAD
LIMBURG THEATERS

Inhoud

Gedeelde verhalen

Verslag van de directie

Verhalen voor een avontuurlijk publiek

Verhalen uit ons culturele netwerk

Verhalen van de makers

Verhalen van, voor en door de omgeving

Verhalen voor het talent en het theaterpubliek van toekomst

Verhalen over het milieu

Het verhaal van morgen

Luisteren naar de bezoeker

→ pagina 4

→ pagina 4

→ pagina 8

→ pagina 10

→ pagina 12

→ pagina 14

→ pagina 16

→ pagina 18

→ pagina 20

→ pagina 24

Feiten en cijfers

→ pagina 26

Highlights van de programmeurs

→ pagina 35

Personeel en organisatie

→ pagina 56

Gebouwen

→ pagina 58

Risicoparagraaf

→ pagina 60

Stichting Mecenass PLT

→ pagina 61

Nevenfuncties

→ pagina 62

Verkorte jaarrekening

→ pagina 63

Gedeelde verhalen

VERSLAG VAN DE DIRECTIE

In 2017 hebben 239.000 mensen bij Parkstad Limburg Theaters een voorstelling gezien. Nog mooier dan het hoge aantal bezoekers is dat de verhalen die de makers via de podia van PLT met het publiek delen alsmaar interessanter worden. De ontmoetingen bieden de mogelijkheid om verfijning op te zoeken. De niches in een rijkgekleurde lappendeken. Het zijn deze betekenisvolle verhalen die PLT zo graag met het publiek deelt, omdat een welbewuste stedelijke regio uiteindelijk dé basis is voor een – ook economisch – sterke, duurzame en innovatieve gemeenschap!

De meest gedeelde plek

De Cultuurmonitor is een belangrijk instrument om de bijdrage van de podiumkunsten aan het culturele klimaat te meten. Van Kerkrade zijn bij het ter perse gaan van dit verslag nog geen gegevens bekend, voor Heerlen toont de Cultuurmonitor 2017 een positieve ontwikkeling van de podiumkunsten: 57% van de bewoners van Heerlen (53% in 2016) heeft in 2017 een bezoek gebracht aan Theater Heerlen. Dit hoge percentage maakt het theater de meeste gedeelde plek in de stad; dat is precies de plek die PLT nastreeft.

PLT draagt als verbinder ook bij aan de ontwikkeling van de lokale, nationale én internationale podiumkunsten. Hiervoor faciliteren wij in een goede organisatie en kwalitatief goede podia waarop makers en publiek elkaar kunnen ontmoeten, presenteren we de top naast nieuw aanstormend talent en stimuleren en (co)produceren we nieuwe relevante kunstproducties: verhalen van vroeger, vandaag en morgen, van de eigen regio en elders. De middelen die het Fonds Podiumkunsten (via de *Subsidie Reguliere Programmering* en de *Subsidie Kleinschalige en Incidentele Programmering*) en de gemeenten Heerlen en

Kerkrade ons en onze beide ‘dochter’ *schrit_tmacher* en *Cultura Nova* ter beschikking hebben gesteld, stimuleren ons om op de weg die wij hiervoor ingeslagen zijn, door te gaan. We willen *de stad* vooruit helpen. Dat doen wij door inspirerende en betekenisvolle ontmoetingen tot stand te brengen tussen makers en publiek én tussen makers en publiek onderling.

De stad dicteert

De stad is in dit geval niet zozeer alleen Kerkrade, Heerlen of Parkstad Limburg maar meer en meer de Tripool Zuid-Limburg, Limburg, Nederland, Europa, zelfs de wereld. De blik is naar buiten gericht. Mensen delen hun verhalen al lang niet meer alleen op lokaal niveau. Net als veel andere producten en diensten delen we die met de wereld. Via datzelfde venster van onze podia deelt ‘de wereld’ zijn verhalen met ons, in de vorm van dans, toneel, cabaret, muziektheater, popmuziek, musical, opera of symfonische muziek. Of met nieuwe genres, zoals de theatercolleges. De podiumkunsten kennen vele dimensies waarmee kunstenaars gebeurtenissen of thema’s bespreekbaar maken, toeschouwers een spiegel voorhouden waaraan zij hun kijk op de wereld kunnen toetsen of het publiek willen entertainen. Dit proces werkt alleen als er sprake is van wederkerigheid. Gedeelde interesses. De groei die Parkstad Limburg Theaters doormaakt zit dan ook in de stad zelf opgesloten. De stad dicteert het programma. Onze programmeurs luisteren, inventariseren wat er leeft en welke gedeelde interesses zich voordoen in de stad. Vice versa duiken zij in de verhalen die de kunstenaars – regionaal, nationaal en internationaal – te vertellen hebben. Waar werken zij aan? Hoe ontwikkelen zij zich binnen hun genre en binnen de podiumkunsten. Zijn hun verhalen boeiend voor *onze stad*?

Onder de streep levert deze wederkerigheid een dynamisch en innovatief theater- en concertprogramma op waarin makers en publiek samen zowel de breedte van de podiumkunsten kunnen verkennen als de diepte in kunnen duiken. Het is een wisselwerking. Het avontuurlijke publiek maakt het mogelijk om boeiende kunstenaars aan ons te binden. Naarmate interesses in een deelgebied groter worden, kunnen makers daar weer interessanter met het publiek over communiceren. In alle genres kan PLT zo voor een groter publiek van belang zijn.

Een avontuurlijk jaar

2017 was voor het team van PLT een boeiend en avontuurlijk jaar met een welhaast onstuitbare groei, een grote verbouwing en de ingebruikname van het prachtige Theater Kerkrade (en *Hub*). In deze roerige omgeving vonden we elkaar in een gezamenlijk streven om de stad vooruit te willen helpen met bete-

kenisvolle ontmoetingen. Met grote deskundigheid en hand in hand met elkaar én met mooie en grote kunstenaars, werkten onze gepassioneerde medewerkers aan een rooskleurige toekomst voor stad én medewerkers! We danken daarom niet alleen de gemeentebesturen van Kerkrade en Heerlen, die de zin en noodzaak van een goed cultureel leven met ons delen, maar bovenal ook onze vrijwilligers en medewerkers. Zij maakten het mogelijk ruimte te geven aan de kunsten; de cultuur van stad en regio er meer toe te laten doen, de stad meer samenhang én een 'gezicht' te laten krijgen, energieke en aantrekkelijker te maken!

Een sterke culturele basisinfrastructuur

Vorig jaar trad het nieuwe kunstenplan in werking. Tegelijk startten de gesprekken voor een hervorming van het culturele bestel met ingang van 2021, waarbij de focus meer komt te liggen op de stedelijke regio's. Op uitnodi-

Het verhaal van Pinkpop: de liefde, de muziek, de herinnering

De hoogte- en dieptepunten van de liefdesgeschiedenis van Wiel en Lies zijn verweven met die van het oudste meerdaagse popfestival van Europa, Pinkpop. Als Wiel de ziekte van Alzheimer krijgt, probeert Lies hem met muziek bij het leven te houden. Deze coproductie van Toneelgroep Maastricht, L1, Jan Smeets, De Maaspoort Venlo, De Limburger en PLT was met 9.000 bezoekers een van de meest gedeelde verhalen in PLT in 2017. Met muziek van Rowwen Hèze, die ook live op het podium werd gespeeld.

ging van het Fonds Podiumkunsten neemt PLT deel aan een *pilot* die de *best practices* ten behoeve van de stelselwijzigingen monitort. Voortbordurend op de ontwikkelingen van de laatste jaren zien wij in het nieuwe bestel een sterke positie voor de Tripool Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen (Stedelijke Cultuur Regio Zuid) weggelegd. Samen grijpen de culturele partners in deze regio de kans om een inhaalslag te maken, nadat Limburg bij de laatste hervormingen in de jaren 80 belangrijke kansen heeft gemist. Met een grootscheepse verplaatsing van de kunstproductie tot gevolg. Limburg raakte daardoor achterop en buiten beeld bij de makers. Op gemeentelijk niveau, binnen de Tripool én op provinciaal niveau bouwt PLT mee aan een sterke provinciale culturele basisinfrastructuur waarop (nieuwe) talentvolle makers uit de eigen regio zich kunnen ontwikkelen en makers van elders zich aan de Regio Zuid kunnen verbinden, om hier producties tot stand te brengen die relevant zijn of een groot publiek in beweging brengen. Een sterke culturele infrastructuur levert ons een betere positie op in het nieuwe bestel, mits wij erin slagen om met het aanbod een landelijk belang in te brengen.

Lokaal, regionaal, (inter)nationaal

2017 laat zien dat de regionale samenwerking al veel mooie nieuwe initiatieven oplevert die ook binnen de kaders van het nieuwe bestel passen.

In 2010 hebben het Kulturbetrieb Aachen zijn *schriftmaker* festival en PLT zijn internationale dans al samengebracht in één festival; in 2017 is dit grensoverschrijdende initiatief uitgebreid met een derde podium in het Belgische Eupen, terwijl PLT zijn deel heeft onder-

Bas Schoonderwoerd,
Algemeen directeur en hoofdprogrammeur
Parkstad Limburg Theaters

***Het podium als venster óp en
spiegel ván de wereld. Dat is de
kracht van de podiumkunsten.***

PLT wil de stad vooruit
helpen door kunst en
cultuur bereikbaar te maken
en verhalen te delen

gebracht onder de vlag van Stichting StEP by StEP. Hierdoor staat *schrit_tmacher* voor verdere groei op eigen benen, al blijft PLT in hoge mate uitvoerend verbonden. Met Theater Aachen duiken we nóg dieper in de gezamenlijke ambitie om klassieke muziek, opera en regulier dans- en balletaanbod een breder, grensoverschrijdend publiek te bieden. Als partner van Via Zuid werken we mee aan de ontwikkeling van nieuwe, jonge makers. En met het nieuwe Cultuurcluster Kerkrade komt er een vervolg op de samenwerking tussen de theaters Kerkrade en Heerlen die sinds 1995 als één theaterorganisatie bijdragen aan een sterke toename van zowel de culturele dynamiek als de publieksaantallen (in Kerkrade zelfs factor vier). *Hub*, zoals het cultuurcluster is genoemd, opent met een vernieuwende samenwerking op het snijvlak van de literaire en op kennis en informatie gerichte wereld van de bibliotheek, de podiumkunsten en maatschappelijke thema's als laaggeletterdheid en de strijd tegen de vereenzaming.

Toonaangevende makers zoals Toneelgroep Amsterdam, Het Nationale Theater, het Koninklijke Concertgebouw Orkest, het Metropole Orkest, Scapino Ballet Rotterdam en het Nederlands Dans Theater verstevigen hun banden met PLT als kern- en satelliettheater. En voor de vrije, niet-gesubsidieerde producties bieden de allianties waaraan ook PLT deelneemt een mooie uitgangspositie voor de toekomst. Samen lukt het bijvoorbeeld om in 2017 het zeer gerenommeerde Nationale Opera- en Ballettheater van Odesa naar Heerlen te halen. Samen bieden we het publiek via het nieuwe *Explore Festival* een uitgelezen kans om zijn culturele venster op de wereld nog verder te openen, het andere en onbekende te ontdekken en verhalen van onderscheidende makers uit Azië en het zuidelijk halfrond met een uitdrukkelijk mondiale blik met elkaar te delen (zie ook pag. 6).

Een theater voor iedereen

Het podium als venster óp en spiegel ván de wereld. Daar ligt een kracht van de podiumkunsten. Het omvangrijke en dynamische netwerk waarvan PLT in 2017 deel uitmaakt, vormt een stevig fundament waarop kunstenaars uitgedaagd worden om vooraan in de rij te blijven en het publiek te behagen en bovendien óók te bevragen naar hun plek in de wereld. Daarbij zien wij het in deze vluchtige tijd als een ongelofelijk belangrijke opdracht om onze historische en culturele canon over te dragen op volgende generaties en onze kinderen en kleinkinderen de waarde van grote kunstenaars als Mozart en Beethoven, Vondel en Shakespeare te laten ervaren. Maar ook om mensen te laten genieten en het culturele klimaat in de stad te verlevendigen en aangenamer te maken met vernieuwende kunst. PLT wil de stad vooruit helpen door kunst en cultuur bereikbaar te maken en de verhalen te delen. Voor en met iedereen.

Deze ambities leverden in 2017 mooie resultaten op:

- **voor het publiek**
- **voor de samenwerking met culturele partners**
- **voor onze omgeving**
- **voor de makers**
- **voor het talent én theaterpubliek van de toekomst**
- **voor het milieu**

Op de volgende pagina's leest u het volledige verhaal.

Verhalen voor een avontuurlijk publiek

Makers komen graag

Makers komen graag naar PLT, wetende dat zij in Heerlen en Kerkrade een publiek treffen dat zich niet zozeer vanwege een hang naar het traditionele maar juist vanwege een gedeelde avontuurlijkheid en nieuwsgierigheid naar het onbekende aan de podiumkunst bindt. In 2017 leverde deze aantrekkelijke eigenschap van ons theaterpubliek liefst 240.000 nieuwe ontmoetingen op. 16.000 bezoekers meer dan in 2016. Hiermee hebben we de enorme groei van 20% die in 2015 is ingezet voor het derde jaar op rij weten te continueren.

We willen ons publiek bevragen en behagen

Zo trots als we zijn op dit resultaat, gaat het ons niet eens zozeer om de hogere omzet. Voor PLT is de intrinsieke waarde van de podiumkunsten de belangrijkste drijfveer. Wij zijn uit op maximale deelname aan cultuur en zetten verschillende instrumenten in om de theaterbeleving bij een groot en breed publiek uit alle lagen van de bevolking mogelijk en betaalbaar te maken. Via onze matrixprogrammering stellen we elk seizoen een gevarieerd aanbod met een pluriform publieksbereik samen: wereldacts staan hierin naast lokale impulsen, kostbare producties naast

financieel laagdrempeligere voorstellingen en 'bevragende' naast 'behagende' verhalen. In het 'bevragende' aanbod zit in hoge mate ons bestaansrecht opgesloten. Dit programma geeft ook de grootste legitimiteit aan onze jaarlijkse subsidies. Niet in de laatste plaats omdat we in deze categorie de meeste door de (Rijks)overheid ondersteunde gezelschappen aantreffen. In gezamenlijkheid vormen zij de ruggengraat van het Nederlandse cultuurbestel. Juist deze gezelschappen onderscheiden zich veelal door een grote schoonheid en oorspronkelijkheid, een hoge artistieke en inhoudelijke kwaliteit, maatschappelijke waarde, vernieuwingszin én zeggingskracht. PLT bouwt al jaren aan de best mogelijke podia en organisatie om deze producties voor het voetlicht te brengen. Het zijn de verhalen die wij niet alleen willen maar ook *moeten* vertellen. Omdat ze ons betoveren, verrassen, onze blik verbreden, ons als mens en gemeenschap vooruit helpen. Daarnaast zetten we onze gebouwen en organisatie ook graag in om het publiek te behagen. We programmeren kwaliteitsentertainment, omdat we de ontmoeting die deze vaak grote producties tot stand brengen van belang achten. Dit aanbod vullen we aan met verhalen die in de eigen stad ontstaan of hier anders niet te zien zijn, maar wel van waarde zijn.

MATRIX PROGRAMMERING

Complex conventioneel

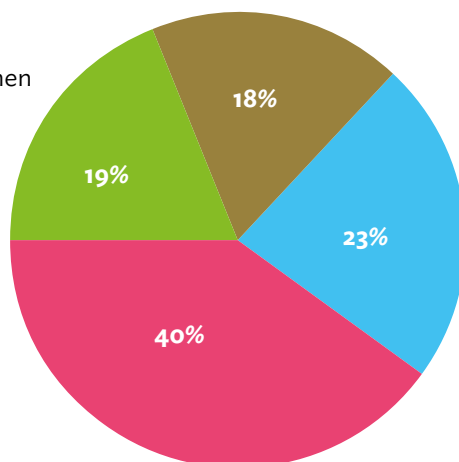
Conservatief
Traditionele vormgeving
Correcte kleding en omgangsvormen

89 voorstellingen

Eenvoudig conventioneel

Ontspannend
Geen voorkennis nodig
Licht en vrolijk

193 voorstellingen

Complex onconventioneel

Vereist enige inspanning
Voorkennis nodig
Serieus

86 voorstellingen

Eenvoudig onconventioneel

Progressief
Experimentele vormgeving
Lossere kleding en omgangsvormen

111 voorstellingen

BIJZONDERE VERHALEN IN 2017

.....

Meer aandacht voor toneel

Opvallend is de sterke opleving van het genre toneel. Alleen al de voorstellingen van Toneelgroep Maastricht – *Pinkpop*, *Brieven uit Genua*, *La Superba* en *Ich Bau dir ein Schloss* – brachten ruim 10.500 bezoekers naar PLT. Ook de bijdragen van Toneelgroep Amsterdam en Het Nationale Theater werden erg goed bezocht.

Theater Kerkrade

Hub, het hernieuwde Theater Kerkrade dat 25 oktober 2017 heropend is, heeft meteen al in 2017 20.000 enthousiaste theaterbezoekers mogen ontvangen.

Contextprogramma

We maken een bezoek aan het theater extra aantrekkelijk met een omljstend programma. Vorig jaar organiseerden we bij 81 voorstellingen inleidingen en lezingen. Bij acht voorstellingen, zoals de *Explore*-voorstellingen en *Het verzameld werk van William Shakespeare* organiseerden we een contextprogramma voor extra verdieping.

Nieuwe series

Concertinleider Toine Sporken deelt zijn enthousiasme voor klassieke muziek met het publiek in de serie *Luistervinken*. In 2017 kwamen hier ook vier *Luistervinkjes* voor kinderen bij. Onder de titel *Danskijkers* kregen dansliefhebbers een blik achter de schermen bij Scapino Ballet Rotterdam. En in de serie *Zondagochtend Klassiek* presenteren topmusici van onder andere het Koninklijk Concertgebouworkest ‘bekende’ klassieke muziek uit bijvoorbeeld films of reclames in een nieuw jasje (zie ook pag. 11).

Peuter Kleuter Ochtenden

In 2017 bezochten 730 kinderen en hun ouders de *Peuter Kleuter Ochtenden*. Deze speciale voorstellingen voor kinderen vanaf 2 jaar blijken voor de kleintjes en hun ouders een onvergetelijke eerste kennismaking met theater. Ze maken daarom deel uit van onze vaste programmering.

Theater voor iedereen

In het *Nationale Theater Weekend* in januari maakten 1800 bezoekers voor tien euro kennis met theater. Op het programma stonden voorstellingen voor alle leeftijden. Op Eerste Kerstdag vierden 600 bezoekers en lokale artiesten samen de 50ste *Kerst-Inn* voor Parkstad Limburg. De toegang tot dit sociaal-culturele event was traditiegetrouw gratis.

.....

Het verhaal van Medea

Maar weinig vrouwen hebben meer inkt doen vloeien dan Medea. Regisseur Simon Stone mengde in de versie waarmee Toneelgroep Amsterdam het theaterseizoen op 13 september 2017 in PLT opende, de tragedie van Euripides met het waargebeurde verhaal van een Amerikaanse vrouw die haar kinderen ombrengt. Zij deelde haar verhaal voor een uitverkocht huis in Heerlen, met messcherpe, soms hilarische dialogen. Maar onder de oppervlakte gieden emoties en geweld in een Tarentino meets Van Warmerdam.

Verhalen uit ons culturele netwerk

Betekenisvolle ontmoetingen

Het netwerk rond PLT is in 2017 volop in beweging. Diverse partners werken hierin samen aan versterking van het – lokale, regionale en landelijke – culturele klimaat. Onder de streep levert deze samenwerking een zeer veelzijdig (inter)nationaal aanbod op het gebied van popmuziek, (moderne) dans, muziektheater, klassieke muziek, opera en toneel op. Op de volgende pagina ziet u hier enkele voorbeelden van. Binnen de netwerken zoeken de lokale culturele partners elkaar ook op om inhoud te geven aan hun gezamenlijke educatieve en maatschappelijke opdracht. Door samen op een verrassende manier nieuwe betekenisvolle ontmoetingen tot stand te brengen, kunnen we kennis doorgeven, nieuwe doelgroepen bereiken en participatie bevorderen.

.....

Het verhaal van Explore

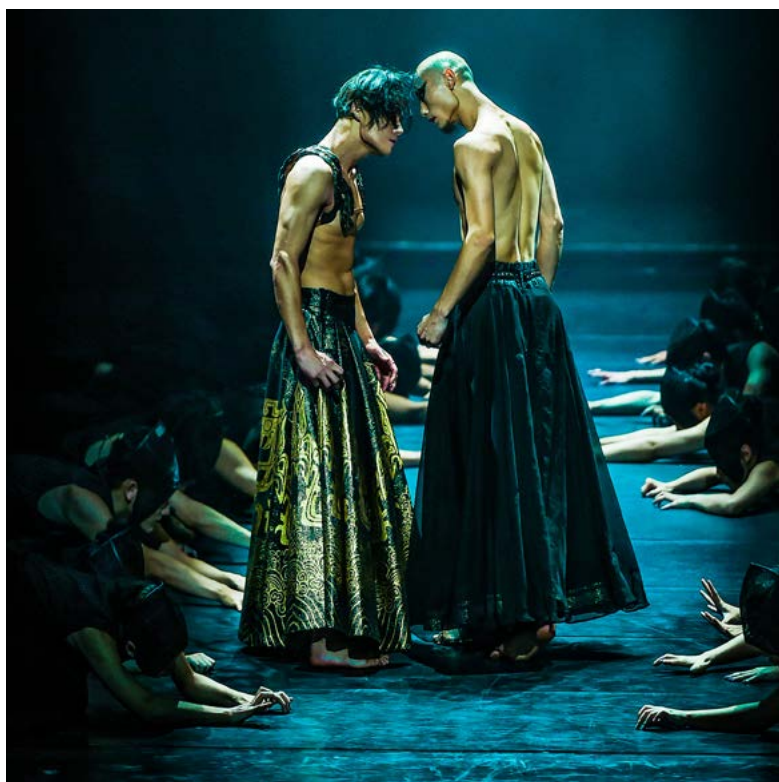
Tijdens het eerste Explore Festival deelden vier mondiale makers uit Azië en het zuidelijk halfrond hun uitzonderlijke verhaal met het publiek. Ottob van Bouchra Ouizguen/Comagnie O uit Marokko bood een inkijkje in het leven van vier oudere aïtas. La Dictadura de lo Cool van het Teatro La Re-Sentida bracht een bijtende satire op de zelfgenoegzame Chileense bovenklasse. In Under Siege vertelde Yang Liping Contemporary Dance uit China een episch liefdesverhaal in een grootse enscenering. En Softmachine (double bill) van Choy Fa Kai uit Singapore toonde twee portretten uit een nieuw Aziatisch danslandschap. 766 bezoekers genoten in Heerlen van dit nieuwe festival.

schrit_tmacher en Cultura Nova

Dans neemt een steeds prominentere plek in binnen de programmering van PLT. Het grensoverschrijdende dansfestival *schrit_tmacher* leverde hier met ruim 16.000 bezoekers in 2017 een grote bijdrage aan. *Cultura Nova* organiseerde met ruim 63.000 bezoekers de succesvolste editie ooit. Het festival presenteerde 240 voorstellingen, concerten, performances en optredens, waarvan 22 premières en 15 coproducties. Internationale topgezelschappen en jong talent stonden zij aan zij en zochten elkaar op.

Brede allianties

Zes grote theaters – DeLaMar Amsterdam, Chassé Breda, MariniPlaza Groningen, Luxor Theater Rotterdam, Orpheus Apeldoorn en PLT – hebben in 2015 de Theater Alliantie opgericht om hoogwaardige muziektheater- en toneelproducties op het podium te kunnen brengen. Deze Alliantie brengt in seizoen 2017/18 de Award winnende musical *Fiddler on the Roof* (Anatevka) naar Heerlen. Samen met Luxor Rotterdam, Chassé Breda en creation company *Cook a Dream* zijn de voorbereidingen gestart om in seizoen 2018/19 *Soof de Musical* op de planken te brengen. En met de BIG 6, waarin menigmaal ook Carré participeert, is een mooi vervolg op *Musicals in Concert* geproduceerd. Ook de *Stichting Explore* is tot stand gekomen met steun van een brede alliantie; ditmaal tussen de stadsschouwburgen van Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag, Groningen, Breda, PLT en het Fonds Podiumkunsten.

BIJZONDERE VERHALEN IN 2017

.....

Nationale Opera- en Ballettheater van Odessa

Samen met o.a. het Chassé Breda, de Koninklijke Schouwburg Antwerpen en het Zuiderstrandtheater Den Haag is het gelukt om het Nationale Opera- en Ballettheater van Odessa naar West-Europa te halen. Dit ruim 200 jaar oude, zeer klassieke, maar authentieke én artistiek bijzonder frisse Oekraïense gezelschap bezocht PLT met de balletten *Sleeping Beauty* en *Giselle*, en de opera's *Turandot* en *Pique Dame*. 2500 bezoekers, oud én jong, hebben van deze prachtige producties genoten.

Boeiende cross-overs

Met een nieuw expositiebeleid slaan we een brug tussen de podiumkunsten en de beeldende kunst; lokaal én van ver. In 2017 kon het publiek in de foyer van Theater Heerlen vier wisselende tentoonstellingen zien. Met SCHUNCK* werkten we aan een programma op het snijvlak van podiumkunst, literatuur, architectuur, dans en beeldende kunst, onder andere rond de voorstelling *Pablo* van Scapino Ballet Rotterdam. Het Cultuurhuis Heerlen biedt al jaren een extra podium voor onze vlakkevloerserie waarin ruime aandacht is voor multidisciplinaire samenwerking. In 2017 telde deze serie 20 voorstellingen, bezocht door 2.100 bezoekers; 7 daarvan waren in het Cultuurhuis te zien.

In het nieuwe Cultuurcluster Kerkrade werken PLT en de Openbare Bibliotheek Kerkrade niet alleen samen aan boeiende culturele cross-overs, ook ondersteunen wij de *bieb* bij de uitvoering van haar primaire taken, zoals de bestrijding van laaggeletterdheid en vereenzaming.

Met onze Theaterburen

Meer en meer presenteren we met Theater a/h Vrijthof in Maastricht, de Maaspoort in Venlo en in zekere mate met De Domijnen Sittard samen een goede spreiding van topvoorstellingen in Limburg. Vorig jaar nam ook Cultuurcentrum Hasselt deel aan het samenwerkingsverband. Hier zag het publiek *Vergeef ons* van Toneelgroep Amsterdam & Toneelhuis.

Op reis

Producties als *Kings of War* van Toneelgroep Amsterdam waren vorig jaar exclusief in Amsterdam te zien. 23 toneelliefhebbers bezochten deze voorstellingen samen vanuit Heerlen. Ook organiseerden we vier maal een busreis naar Theater Aachen om opera's als *L'incoronazione die Poppe* en *Dialogues des Carmélites* te zien. Reisleiders Toine Sporken en Len van Schaik gaven hun inleidingen in de bus.

Parkstad Popstad

Poppodium NIEUWE NOR, Oefenbunker en PLT vormen samen een sluitende keten voor popmuziek in Parkstad voor 300 tot 3.000+ bezoekers. In 2017 organiseerden de poppartners samen 310 concerten voor 63.979 bezoekers, terwijl achter de schermen aan de ontwikkeling van een vierde poppodium werd gewerkt. Deze zaal opent in 2020.

Verhalen van de makers

‘Thuis theater’ in Limburg

De Gemeenten Heerlen en Kerkrade hebben voor PLT geïnvesteerd in de best mogelijke voorzieningen om in alle mogelijke genres de internationale top een podium te kunnen bieden. Terwijl landelijk als gevolg van fusies en bezuinigingen aanbod verdwijnt, blijkt PLT - mede dankzij de uitstekende accommodaties en optimale technische mogelijkheden - goed in staat om gezelschappen voor Limburg te behouden en zelfs extra aan de regio te binden.

Voor grote internationale orkesten als het Koninklijk Concertgebouworkest en het Rotterdams Philharmonisch Orkest fungeert PLT ook in 2017 als kerntheater in het zuiden, terwijl vanzelfsprekend ook de philharmonie zuid-

nederland thuis is op het Concertpodium van het Zuiden. Het Nationale Theater is al jaren op rij ‘huisgezelschap’ van PLT. Toneelgroep Amsterdam reist drie maal richting zuiden en ook dansgezelschappen als Scapino Ballet Rotterdam, het Nederlands Danstheater en bijvoorbeeld het Metropoolorkest beschouwen Parkstad Limburg Theaters als vast podium in de regio Zuid. Naast deze toonaangevende gezelschappen en orkesten uit binnen- en buitenland, spelen ook jonge makers en makers van bijzondere theatervormen in Limburg vaak uitsluitend in PLT. Dit is en blijft een groot compliment.

Vorig jaar hebben we de mogelijkheden voor de makers met de heropening van Theater Kerkrade uitgebreid en onze relatie met gezelschappen in eigen land en daarbuiten verder geïntensiveerd.

.....

Het verhaal van het Koninklijk Concertgebouworkest

Het Koninklijke Concertgebouworkest heeft al decennia een warme band met Parkstad. Dit toporkest weet zich tien jaar op rij geplaatst in onze serie Internationale Gastorkesten en twee jaar geleden was het *Artist in Residence* in Theater Heerlen. In 2017 vertelde het orkest onder leiding van Alan Gilbert onder meer een prachtig verhaal dat de ruige klanken van Sibelius samenbracht met de swing van Bernstein.

BIJZONDERE VERHALEN IN 2017

.....

Huisgezelschappen

Concertpodium van het Zuiden

2017 was een mooi jaar voor het Concertpodium van het Zuiden. Alle genres waren op het podium vertegenwoordigd en 19.000 liefhebbers genoten van internationale toporkesten als het Koninklijk Concertgebouworkest, het Rotterdams Philharmonisch, het BBC Scottish Symphony Orchestra en het Hallé Orchestra met de wereldberoemde klarinettist Sabine Meijer als soliste.

Artist in Residence

Als Artist in Residence voor seizoen 2017/18 nam Hannes Minnaar het stokje over van harpiste Lavinia Meijer. De jonge pianist speelde onder andere met zijn eigen Van Baerle Trio en als solist bij 'ons huisorkest' philharmonie zuidnederland.

Huistoneelgezelschappen

Toneelgroep Maastricht vindt steeds meer artistieke voedingsbodem in de eigen provincie. Het gezelschap speelde in Parkstad Limburg voor liefst 10.500 bezoekers. Toneelgroep Amsterdam opende het theaterseizoen met *Medea* en kwam daarna twee maal terug met *Het Jaar van de Kreeft* en *De andere stem*. Het Nationale Theater gezelschap bezocht PLT onder andere met *The Nation*, een marathonvoorstelling van vijf uur met *finger food* en verrassingen.

Internationale danstop

De Nederlandse danstop is al jaren thuis in PLT. Via *schrit_tmacher* ontvangen we daarnaast ook de internationale top. In 2017 waren in Heerlen en veelal uniek in onze land te zien: Tan Dun Project (TW/ES/GB), Compagnie Käfig (FR/TW), Ballet National de Marseille (FR), Okareka Dance Company (NZ) en L-E-V (GB/IE).

Nieuw talent

Elke donderdagavond staat in PLT cabaret op het programma - ook van aanstormend talent. De *Saturday Special Music* is er voor muziekontwikkeling: met de muziekpas kan het publiek voor tien euro genieten van de singer-songwriters, jazz-, wereldmuziek en kleinkunststartiesten van dit moment. En met VIA Zuid presenteren we jonge makers in een nieuwe serie van vijf 'blind dates' tussen maker en publiek. Een mooi, nieuw avontuur in onze programmering

Fiddler on the Roof

Voor seizoen 2017/2018 heeft de Theater Alliantie de musical Award winnende productie *Fiddler on the Roof* (*Anatevka*) geproduceerd. Deze grote musical ging in november in DeLaMar première en staat van 10 t/m 15 april in Heerlen. Eind 2017 was al 60% van alle beschikbare kaarten verkocht.

Verhalen van, voor en door de omgeving

Na drie-en-een-half jaar herbouwen is het geheel vernieuwde Theater Kerkrade in oktober heropend. *Hub*, het gebouwcluster dat ze samen met bieb en muziekschool vormt, is zo Kerkrade geworden dat elke Limburger het gezien wil hebben! De prachtige middenzaal is met behoud van zijn unieke sfeer vernieuwd en op en achter het podium zijn de complete theatertechniek en de ontvangst van de artiesten vernieuwd. De nieuwe Kerkrade huiskamer heeft een bovenlokale aantrekkelijkheid gekregen die een breed publiek aanspreekt.

Lokale motor

PLT biedt sinds jaar en dag een podium aan producties vanuit de eigen culturele humuslaag. Vorig jaar wist een actieve garde van acteurs, muzikanten, cabaretiers en andere podiumkunstenaars die vervlochten zijn met het regionale sociaal-culturele leven 33.300 bezoekers naar PLT te trekken. Ook in de transitie die de binnensteden van Heerlen en Kerkrade doormaken van winkelstad naar belevingscentrum, wil en kan PLT de rol van culturele motor vervullen. Een plek, waar kunst en cultuur 24/7 bijdragen aan innovatie en stedelijke dynamiek.

In Heerlen spelen de *Appeltaartmatinee's* die meestal doordeeweeks rond de klok van 12.00 uur op het podium staan een rol in deze ambitie. En waar mogelijk draagt PLT bij aan alternatieve culturele ontmoetingsplekken, zoals *Park Urbana* op het festivalplein voor Theater Heerlen tijdens *Cultura Nova*.

Theater Kerkrade is gebouwd en ingericht als een *Third Place*; een plek waar je naartoe gaat voor de gezelligheid, voor betekenisvolle ontmoetingen en om te genieten van culturele activiteiten. PLT deelt deze ruimte met de Openbare Bibliotheek Kerkrade en later in 2018 ook met de Stedelijke Muziekschool Kerkrade (SMK). Achter de schermen werken de partners aan een gezamenlijk programma dat mensen dagelijks bij elkaar brengt. In dit aanbod zoeken we, net zoals bij de *Appeltaartmatinee's* de verbinding met de omgeving. Het eerste wapenfeit is de nieuwe serie *Zondagochtend Klassiek in Kerkrade*. Meer over deze serie leest u op de volgende pagina.

Het verhaal van Hub

25 oktober 2017 was Theater Kerkrade thuis voor de topcast van *Geen Paniek* (Noises off). Om de heropening te vieren stond deze theater-hit een hele week voor een nagenoeg uitverkocht huis in Kerkrade. Het was de leukste én beste manier om de herinnering aan de langdurige renovatie te laten vervagen. Het publiek heeft *Hub* meteen omarmd. In de eerste vier maanden na heropening trok het Theater alleen al 30.000 bezoekers!

BIJZONDERE VERHALEN IN 2017

.....

Zondagochtend Klassiek in Kerkrade

In de serie *Zondagochtend Klassiek in Kerkrade* reiken we het publiek in maandelijkse concerten de sleutel tot de immense schatkamer van de klassieke muziekwereld. De reeks opende 5 november met musici van het Koninklijk Concertgebouworkest. Zij speelden de melodieën van Edvard Grieg's *Peer Gynt*, bekend van vele reclames, bij een nieuw verhaal van Lotte van Dijk. Liselotte Hambeukers voorzag het publiek van extra informatie en interviews met de musici.

Appeltaart en livemuziek

1.200 bezoekers bezochten vorig jaar 20 *Appeltaartmatinee's* mét na de voorstelling een gratis kop koffie of thee met appeltaart of vlaai. In het weekend sloten we de theateravond traditiegetrouw af met livemuziek in het DSM Theatercafé. Gezellig en sfeervol voor het publiek en voor jong talent de uitgelezen kans om live-ervaring op te doen op een professioneel podium.

Cultura Nova Jeugdtheaterfestival

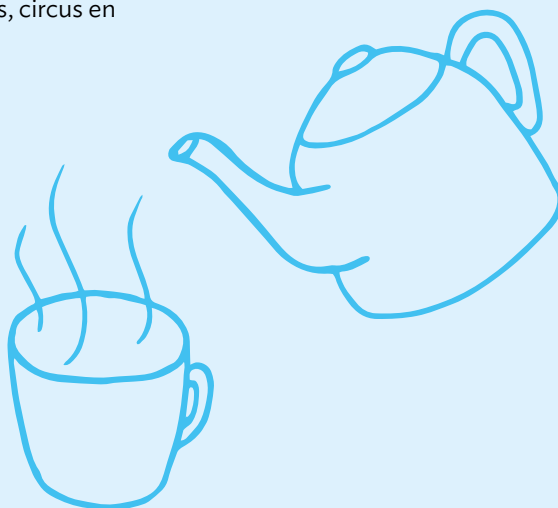
In de kerstvakantie stond het *Cultura Nova* Jeugdtheaterfestival voor het eerst in Theater Kerkrade. 500 kinderen, ouders en grootouders genoten van een artistiek verrassend aanbod binnen het jeugd- en familietheater met poppentheater, muziek, dans, circus en leuke workshops.

Ter lering en vermaak

De theatercolleges zijn net zoals onze *Luis-tervinken* ontstaan vanuit onze verruimde taakopvatting: we willen ook kennis delen op onze podia. In 2017 ontvingen we in deze reeks onder meer Petra Stienen, Wim Anker, astronaut André Kuipers en de auto-gekke Niels van Roij, Jan Rotmans, Bas van Werven en anderen.

In Kirchröadsjer Plat

Meteen na de heropening van Theater Kerkrade waren de voorstellingen van 'eigen bodem' van Stichting Volkstoneel Kerkrade, het *Nostalgie Konzeët* van de Kirchröatsjer Sjpetsjejalietéte, het StreekTheater, Jack Vinders en natuurlijk Clara Zoerbier te zien in de culturele huiskamer van Kerkrade. Ook in Heerlen presenteren we geregeld aanbod in de eigen taal en uit de eigen streek.

Verhalen voor het talent en het theaterpubliek van toekomst

Cultuureducatie verrijkend voor kinderen

In 2017 hebben 3.092 vrienden: 2.821 Vrienden en 271 Boezemvrienden zich aan PLT verbonden. Dankzij hun steun kan PLT het cultuureducatieprogramma voor het basis- en voortgezet onderwijs voortzetten en continu vernieuwen. Bijvoorbeeld met nieuwe leskisten die de scholen kunnen inzetten als voorbereiding op een theaterbezoek. Verder is met de vriendenbijdrage de prijs voor schoolvoorstellingen omlaag gebracht, zodat scholen gemakkelijker het vervoer naar het theater kunnen bekostigen.

Het verhaal van juffrouw Ophelia

Juffrouw Ophelia neemt kinderen van de bovenbouw van het basisonderwijs graag mee voor een spannend verhaal achter de schermen van het theater. De kinderen mogen tijdens deze interactieve rondleiding met medewerking van jeugdtheatergezelschap Het Laagland overal komen, tot in de kleedkamers aan toe. Dat maakt indruk. Net zoals juffrouw Ophelia trouwens. Zij voegt een onuitwisbaar stukje theater toe aan de rondleiding.

Cultuureducatie met Kwaliteit

Het Rijksprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit startte in 2017 een nieuwe periode. SCHUNCK* ging daarin als penvoerder voor Parkstad Limburg aan de slag met de PIT cultuurwijzer. PLT is sinds 2015 samenwerkingspartner van SCHUNCK* in Abel, de Heerlense uitvoering van het programma. Dit product is doorontwikkeld, zodat leerlingen ook in de toekomst kunnen profiteren van goed cultuuronderwijs waarin ze plezier hebben en belangrijke vaardigheden leren.

Bij PLT kent het educatieprogramma naast een bezoek aan schoolvoorstellingen (receptief) ook andere uitingsvormen (actief en reflectief). Bij *De Première* ervaren kinderen hoe het is om een theater te bezoeken en op het toneel te staan. In de *Musicalworkshop* krijgen ze tools aangereikt voor de productie van hun eigen schoolmusical. En tijdens creatieve en technische rondleidingen duiken ze in de magie én de techniek van het theater; dit is en blijft voor alle leeftijden een bijzondere ervaring. Daarnaast kunnen scholen educatieve programma's op maat aanvragen.

BIJZONDERE VERHALEN IN 2017

.....

Nieuw educatiebeleid

In 2017 zijn we mede dankzij de Vrienden bijdragen gestart met de ontwikkeling van een nieuw educatieplan. Dit plan kent verschillende speerpunten. We gaan nadrukkelijker de samenwerking zoeken met zowel landelijke (professionele gezelschappen) als regionale partners (collega culturele instellingen). We intensiveren de contacten met de scholen in de regio en we willen meer investeren in de ontwikkeling van randprogramma's: voorstellingen aangevuld met bijvoorbeeld een workshop, lezing, inleiding, nabespreking en *meet & greet*. Deze extra activiteiten geven meer verdieping en ook het inkijkje in het (creatieve) maakproces waar het onderwijs zo naar op zoek is. Deze lijn hebben we al ingeslagen met het programma rond *Pablo* van Scapino Ballet Rotterdam waaraan leerlingen met interesse in dans uit heel Parkstad konden deelnemen. Ook workshops gekoppeld aan een (technische) rondleiding waren gewild.

Naar het theater

Alle basisschoolgroepen konden in 2017 een schoolvoorstelling bezoeken, afgestemd op de leeftijd van het kind. PLT regelde ook het vervoer van de kinderen naar het theater en weer terug naar school. Leerlingen uit het voortgezet onderwijs bezochten reguliere voorstellingen in alle theaterdisciplines. Vooral klassiekers als de Shakespeare-voorstellingen waren in trek. Op verzoek werden er ook voorstellingen onder schooltijd geprogrammeerd, zoals *Sluier*. Dit is een dans/theatervoorstelling met een universeel verhaal over het spanningsveld tussen religie en verliefdheid. Tijdens de voorstelling en in de *meet & greet* achteraf, werd aan de hand van persoonlijke verhalen van de dansers duidelijk hoe het is om nu met een moslimachtergrond in Nederland te leven.

In totaal hebben 6.997 kinderen deelgenomen aan 72 educatie activiteiten (inclusief schoolvoorstellingen) van PLT. Daarnaast zijn er 2.087 leerlingen uit het Voortgezet Onderwijs naar theatervoorstellingen geweest in verband met educatieprojecten.

Verhalen over het milieu

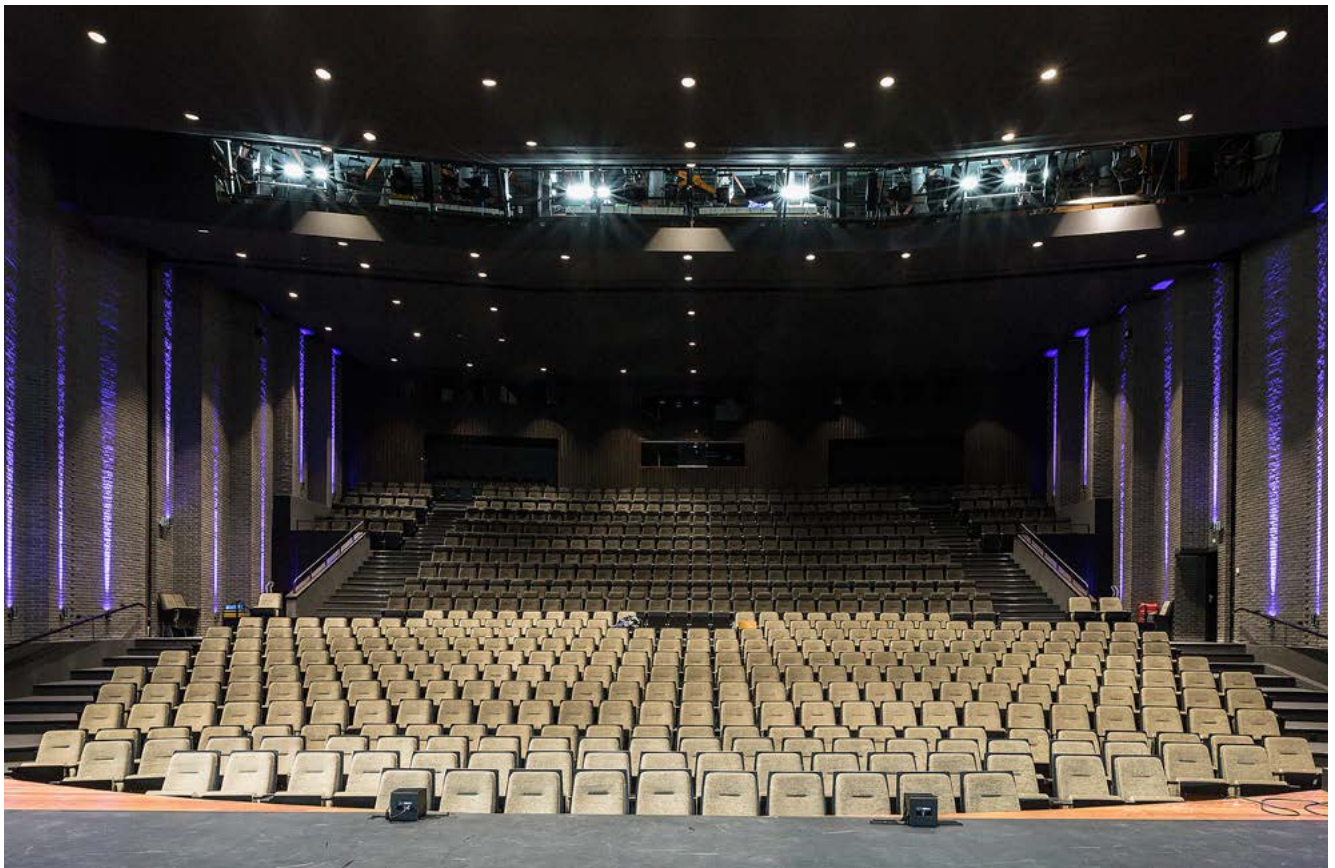
Bij de revitalisatie van Theater Heerlen is meteen al in 2007 geïnvesteerd in een duurzaam en energievriendelijk theater. In de glazen gevels (HR++) van de LIMBURGzaal zit bijvoorbeeld 234 m² aan zonnecellen verwerkt. Daarna zijn nog diverse stappen gezet om het gebouw nog energiezuiniger te maken. Onder andere door verlichting te vervangen in LED, de warmtevraag aan de stadsverwarming aan te passen en het watergebruik beter te regelen.

In 2017 was de focus gericht op Theater Kerkrade. Bij de renovatie speelde duurzaamheid een belangrijke rol en dat levert een energievriendelijk en modern theater op waar-

van 100% van de verlichting LED-verlichting is. Zelfs de bestaande spots in de theaterzaal zijn vervangen door LED en overal in het gebouw zorgen slimme schakelaars en sensoren voor verbruik naar behoefte. In ruimtes waar geen beweging is, gaat de verlichting automatisch uit. Verder is in het gebouw een energiezuinige koeling, een hoogrendementsboiler en een luchtbehandelingssysteem geïnstalleerd met warmteterugwinning. Gevels en daken zijn vanzelfsprekend maximaal geïsoleerd en de beglazing is HR++. De volgende stap is de bestaande HR++ cv-ketel te vervangen door een jongere variant met een hoger rendement.

→

Bij de renovatie van Theater Kerkrade speelde duurzaamheid een belangrijke rol en dat levert een energievriendelijk en modern theater op.

‘Als al onze bezoekers thuis hun verwarming laag zetten als ze naar het theater komen, leveren we ook zo een bijdrage aan een energie-zuinig Limburg... Veranderen begint met bewustwording.’

Het verhaal van morgen

Cultuur is een kwestie van lange adem. In Parkstad Limburg was ze -met de sluiting van de mijnen- welhaast geheel te neer geslagen. Dat heeft onze regio, mogelijk meer nog dan de sluiting zelf, klappen gegeven. Inmiddels spreken we al enige tijd van een culturele lente in Parkstad Limburg. In feite gaat het hierbij natuurlijk om een inhaalslag, die we alleen kunnen maken als we aansluiting vinden. Niet alleen om onze bevolking de culturele dynamiek te gunnen die hen past. Maar ook om kunstenaars aan de regio te verbinden die de cultuur verder inkleuren, verbinding, verandergezindheid en innovatie kracht genereren. Die het onderscheid kunnen maken met een zelfbewuste, rijke en ruim gedeelde identiteit.

PLT zal ook in 2018 niet stil staan. Voor het seizoen 2017/2018 is een groei ingezet van 20%. Het vraagt aandacht van onze organisatie om deze groei te structureren, te organiseren en verder succesvol te maken. Daarbij is het gehele podiumkunstenbestel in beweging. PLT vervult een rol in de ontwikkeling van de nieuwe Stedelijke Regio Zuid.

‘Reuring’ in Heerlen en Kerkrade

In 2014 werd Theater Kerkrade gesloten voor renovatie en uitbreiding. In overleg met het gemeentebestuur werd besloten de programmering overeind te houden en in hoge mate naar Heerlen te verplaatsen. Net zoals Heerlen dat tijdens de renovatie van 2003 tot 2007 richting Kerkrade had gedaan. Door het

aanbod te houden, konden de relatie met publiek en kunstenaar én de personele organisatie overeind blijven.

De extra ‘reuring’ die het uitgebreide programma in Theater Heerlen opleverde, bleek een bijzonder bijeffect te hebben op de culturele dynamiek van de stad en het succes van het theater! De vraag rees dan ook in hoeverre dit positieve effect na heropening van Theater Kerkrade behouden kon blijven, zonder ‘Kerkrade’ tekort te doen. Op basis van uitgebreid onderzoek kwamen onze programmeurs en marketeers tot de conclusie dat er voldoende kwalitatief aanbod én potentieel publiek aanwezig is die verdere groei rechtvaardigen. Met de heropening van Theater Kerkrade is het aantal voorstelling in Heerlen derhalve niet verminderd! Inmiddels blijkt na een aantal maanden dat de toename van het aantal voorstellingen en concerten in Parkstad Limburg gretig wordt ontvangen. Temeer ervoor is gekozen niet zozeer meer van hetzelfde te bieden, maar uitdrukkelijk voor nieuwe paden te kiezen, die aansluiten bij de regio.

De gemeente Heerlen deelt de wens om de dynamiek in haar theater te behouden, maar kan de meerkosten ervan (nog) niet dragen. Zij vindt zich in een tussenoplossing, waarbij PLT zelf middelen inzet om de bevindingen te testen. Ook de gemeente Kerkrade heeft aangegeven het gebruik van *Hub* en haar theater te willen intensiveren, echter met de uitdrukkelijke wens om dit in een ruimer

PLT wil de stad vooruit helpen middels een veelheid aan betekenisvolle ontmoetingen.

‘dagvenster’ en in samenwerking met de bibliotheek en de muziekschool in een ruimer perspectief met het culturele veld te doen. Beide gemeenten zorgen er met hun betrokkenheid voor dat Parkstad Limburg (de 6e stad van Nederland) meer aansluiting krijgt in de mate van culturele dynamiek in soortgelijke stedelijke gebieden.

Herstel culturele dynamiek binnen het kunstenplan

Naast de kansen die er lokaal en regionaal liggen, wil PLT de kansen grijpen die de herinrichting van het nationale kunstenplan oplevert. Nu is de tijd om de in 1988 opgelopen achterstand in te halen. Waar de gemeente Amsterdam sindsdien ruim € 150,- per inwoner per jaar uit de nationale fondsen ontvangt, blijft dat in Limburg onder € 2,- steken. Als onze regio – net zoals Amsterdam en andere grote (rand)steden – meer investeert in haar culturele klimaat en het bovenlokale belang ervan, kunnen en zullen die overheden en fondsen niet meer achter willen blijven!

Gesprekken tussen PLT en Theater aan het Vrijthof (TahV) in Maastricht leiden ertoe dat beide theaters als pioniers binnen de nieuwe

→

Boeiende dynamiek met *schrit_tmacher*

Stedelijke Culturele Regio Zuid een gezamenlijke verantwoordelijkheid willen nemen ten aanzien van met name het BIS-aanbod (Basisinfrastructuur). Door samen grootstedelijk theateraanbod te presenteren dat nationaal onderscheidend is, willen we onze positie binnen het landelijke bestel versterken en kunnen we Limburg als toonaangevende culturele stad vooruit helpen. Met deze samenwerking verwachten we binnenkort ondersteuning tegemoet te kunnen zien. De hierboven genoemde investeringen – behoud van ‘reuring’ in Heerlen en toename van de theaterprogrammering in Kerkrade – maken zo grote kans vanuit het Fonds Podium Kunsten en de provincie.

Programmeringsprofiel

Zoals eerder aangegeven wil PLT ‘de stad vooruit helpen middels een veelheid aan betekenisvolle ontmoetingen.’ Deze ambitie start bij PLT bij de beleidsstrategie voor de ontwikkeling van een pluriforme programmering voor onze stad (Kerkrade, Heerlen, Parkstad Limburg en Tripool), waarbij we de autonomie van de kunstenaars/theatermakers hoog achten.

De Rijksoverheid heeft, zeer tot onze spijt, drie decennia geleden de verantwoordelijkheid voor de podiumkunst- en kunstenaarsspraktijk naar zich toe getrokken. PLT is derhalve primair een culturele instelling die dichtbij huis een podiumkunstenaanbod programmeert. Aangezien menige kunstenaar in dialoog staat met zijn of haar omgeving of zich (ook) mondiaal verhoudt, fungeren PLT en/of onze stad meer en meer als gesprekspartner voor theatermakers, gezelschappen en impresariaten. Omdat wij een podiumkunstenklimaat van belang achten voor de ontwikkeling van stad en regio, streven wij ernaar om in elk belangwekkend genre aanbod te presenteren. Dit ‘basis’ aanbod vullen we aan met van wat waarde is en waarvoor we potentie zien. Zo zijn in PLT van alle belangrijke podiumkunstvormen eerste presentatievormen te beleven, waaraan inwoners van stad en regio zich kunnen laten ‘bevragen’, ‘spiegelen’ en/of ‘laven’. Van hieruit ontwikkelen, verdiepen en innoveren we – bij voldoende participatie en weerklank – en krijgen kunstenaars en gezelschappen de kans om zich meer

→

Mede dankzij een goede samenwerking met 'dochter' Cultura Nova - komt PLT meer in voorhoedes terecht.

te ontwikkelen én meer verhalen met 'ons' publiek te delen. Het resultaat is dat PLT inmiddels in een toenemend aantal podiumkunstdisciplines provinciaal, nationaal en euregionaal belangwekkende bijdragen levert! Temeer kunstenaars juist bij ons de 'ruimte' ervaren.

Programmeren is in onze visie vooral het creëren en in stand houden van programmatradities, met daarbinnen ruimte voor vernieuwing. Tradities kunnen zich binnen disciplines of genres afspelen. Ze kunnen ook thema's of stijlperiodes, relaties met schrijvers, componisten, choreografen of anderszins betreffen. Rond deze tradities vormen trouwe bezoekers niet zelden *community's* die haast in dialoog met de kunstenaars op avontuur lijken te gaan. Onze deskundige programmeurs staan voor het ontwikkelen van deze programmatradities én de ontwikkeling van de kunsten (en kunstenaars) in dialoog met zowel de kunstenpraktijk, als met publiek. Ondanks de verruiming van de programmering zijn wij, zoals wij hiervoor ook hebben beschreven, van mening dat het aanbod in onze regio zich nog altijd onvoldoende kan 'meten' met vergelijkbare stedelijke gebieden. Daarbij levert de -mondiale- individualisering een *verbijzondering* van voorkeuren en ontwikkelingen op die alleen op grotere schaal van antwoord kan worden voorzien. 'Gebrek aan aanbod' is een probleem, samenwerking de oplossing. Andere podia zijn allang geen concurrerende actoren meer, maar partners *im bunde* in de gezamenlijke ambitie de podiumkunsten *top of mind* te maken en zo de

broodnodige dialoog op gang te houden die onze gemeenschappen van een duurzame toekomst voorziet.

Participatie

De cultuurmonitor van Heerlen geeft aan dat 87% van de inwoners deelneemt aan het culturele leven. Ons pluriforme programmeringsmodel levert naast ruimte voor verdieping ook al jaren het - door menig 'kenner' verwenste - 'voor ieder wat wils'- effect. Diezelfde monitor schrijft dat 57% van de Heerlenaren het theater bezoekt. Wij zien daarbij zelf ook al ruim 50% van alle woonadressen in de stad terug in onze databank (als *gevolgticketing*) maar missen hierbij nog gegevens van bezoekers van besloten voorstellingen en concerten, zoals schoolvoorstellingen en presentaties van amateurgezelschappen. Deze bezoekersgegevens worden niet in ons datasysteem opgeslagen.

In de Code Culturele Diversiteit, die overigens eerder lijkt te preluderen op etniciteit, wordt een dergelijk hoge participatiegraad nu tot beleid verheven. 'Inclusiviteit' is - terecht - een belangrijke topic in ons land. Het bevolkingsaandeel van niet westerse allochtonen overschrijdt in delen van de Randstad de 50%. Waar dat cijfer niet of nauwelijks op de podia, laat staan in de zalen terug te zien is. In Parkstad Limburg is in deze echter sprake circa 6%. Op grond van deze constatering heeft PLT het thema 'diversiteit' niet tot hoogste prioriteit verheven. Dat wil echter niet zeggen dat 'inclusiviteit' onze aandacht niet heeft. Inte-

gendeel. Wij zijn net als voormalig minister van cultuur, Ronald Plasterk, van mening dat 'diversiteit de kern van cultuurbeleid raakt.' Wij nemen actief deel aan de taskforce die uit het 'Noordwijk-overleg' (met de BIS-toneel-aanbieders en podia) is voortgekomen. Wij steunen de ambities maar verzetten ons tegen weinig heilzame routes zoals het stellen van quota. Bijvoorbeeld dat 20% van het personeel van niet westerse afkomst moet zijn. Daartegenover staat dat wij graag coproducent zijn geworden van *The Color Purple* met een volledige black cast. Ook zetten we de instrumenten in die de Code Culturele Diversiteit aandraagt ten aanzien van de vier P's: Programma, Publiek, Personeel & Partners. Zo hebben wij stevig bijgedragen aan de voordracht van een jonge vrouwelijke voorzitter van de Raad van Toezicht van één van onze 'dochters', stichting StEP by StEP (*schrit_tmacher*), én een stage bestuurdersplek in diezelfde RvT.

Productieklimaat

In de economische en financiële crisis, die onze samenleving de laatste tien jaren raakte, zijn in de podiumkunsten belangrijke structuren onderuit gehaald. Ook de bezuinigingen op de kunsten hebben hun tol geëist. Vrije producenten hebben nauwelijks financiële ruimte, omdat banken hen niet meer kunnen/mogen financieren. PLT neemt daarom regelmatig, bijvoorbeeld binnen de Theater Alliantie, initiatief tot productie van grootschalig muziektheater en toneelaanbod. Wij participeren in producties en tournees voor de gesubsidieerde gezelschappen. Met 'dochters' *Cultura Nova* en *schrit_tmacher* nemen wij het voortouw in de productie van nieuwe dans- en theatervoorstellingen. En ook lokale makers, veelal jong talent, steunen we waar nodig en mogelijk. Waar PLT eerder een 'verhuur-relatie' met de makers had, ontwikkelt zij zich steeds sterker als coproducent en zoekt zij samen met partijen wegen om tot realisatie van projecten te komen.

Als een van de grootste podiumorganisaties in het land en de grootste van Limburg voelt PLT verantwoordelijkheid. Deze verantwoordelijkheid zorgt ervoor dat het Zuid-Limburgse podiumkunstenklimaat zich in een richting

ontwikkelt waarin de theaters en steden weer een grotere rol krijgen in het (maak)bestel en de culturele lente van Parkstad Limburg een structureel karakter krijgt.

Door de opleving van het culturele klimaat én ons avontuurlijke publiek is er in onze regio een boeiende dynamiek ontstaan. Maar ook dankzij de schaalgrootte van PLT - als gevolg van de fusie van twee theaters en een goede samenwerking met 'dochters' *schrit_tmacher* en *Cultura Nova* - komt PLT meer in voorhoede terecht. Ook buiten het kunstenveld. De laatste jaren heeft PLT het voortouw genomen in CRM, marketing en bijzondere dienstverlening in de theaterpraktijk. Elke dag leren we hierdoor ons publiek beter kennen. Eerder hebben we stappen in de ontwikkeling van een goed toegeruste - technische en dienstverlenende - organisatie gezet. Hier zal het niet bij blijven. De komende jaren willen we sterker inzetten op de dialoog en het actiever betrekken van de bezoeker en kunstenaar bij ons werk. In- en externe communicatie zullen daartoe meer aandacht krijgen.

We zijn ervan overtuigd dat een goed en dynamisch theater- en muziekklimaat van wezenlijk belang is om onze stad en regio -ook economisch- van een duurzame toekomst met innovatiekracht, verandergezinheid, cohesie, identificering en trots te voorzien. Ook omdat we nog een van de weinige plekken in de stad blijken waar mensen nog in groten getalen de tijd nemen om met elkaar een verhaal te delen. Zich te laten 'bevragen' en/of 'behagen'. Door boeiende kunstenaars de ruimte te geven en kwaliteit hoog in ons vaandel te blijven dragen willen we de stad vooruit helpen. Met nieuwe betekenisvolle ontmoetingen en nieuwe gedeelde verhalen. Ook in 2018 en verder...

Bas Schoonderwoerd

Algemeen directeur en hoofdprogrammeur
Parkstad Limburg Theaters

Luisteren naar de bezoeker

MARKETING

Het 'luisteren naar de bezoeker' neemt in de marketingaanpak van PLT al jaren een centrale plaats in. Met dat *luisteren* krijgen wij zicht op de voorkeuren van ons publiek, hun bezoekgedrag (type aanbod, frequentie) en uiteraard hun tevredenheid. Dit inzicht is bij ons nooit doel op zichzelf, maar een middel om het nog beter te doen op het gebied van programmering, service en marketing communicatie.

Van inzicht tot communicatie

Diepgaand begrip in het profiel van onze gast helpt ons om gericht en waardevol te communiceren. Deze communicatie kan vele vormen aannemen. De behoefte aan informatie over de voorstelling verschilt per type publiek, type voorstelling en het moment in de *klantreis*. Zo zal een 'incidentele bezoeker' die een ticket wil kopen voor een populaire band met name korte en heldere berichtgeving zoeken en uiteraard een vlekkeloos bestelproces. Anders ligt dat vaak voor bezoekers van artistieke complexe voorstellingen, waarbij het publiek (meestal terugkerende bezoekers ofwel 'kern-publiek') graag kennis neemt van achtergrondverhalen over de voorstelling, het concert, de artiest of het gezelschap. PLT houdt hier in haar *content strategie* rekening mee en produceert zowel korte, speelse berichten als meer verdiepende informatie.

We lichten enkele onderdelen van onze communicatiemix toe die in 2017 extra aandacht hebben gekregen: sociale media, blogs en email. Ook staan wij kort stil bij een onderwerp dat steeds essentiëler wordt binnen de huidige datagedreven marketing discipline: privacy.

Sociale media

Sociale media spelen een belangrijke rol in de levens van onze bezoekers en daarmee in onze marketing communicatie benadering. De grote waarde van sociale media als Facebook, Twitter en Instagram is dat zij een *dialogo* op gang kunnen brengen tussen de deelnemers aan het platform. PLT heeft in 2017 ingezet om deze dialoog verder te faciliteren. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat Facebook posts steeds minder bestaan uit (alleen) promotie-teksten over de voorstelling, maar dat zij trachten te prikkelen met originele, meer persoonlijke berichten in tekst, beeld en/of bewegend beeld (video). Het resultaat hiervan is dat meer dan voorheen sociale media posts becommentarieerd en gedeeld worden, waardoor ze aan bereik en relevantie winnen. In toenemende mate worden onze sociale media ook gebruikt als service kanaal. Ticketkopers verwachten dat zij vragen kunnen stellen via bijvoorbeeld Facebook en daarop snel en adequaat antwoord terug krijgen. Om hierin te kunnen voorzien zijn in 2017 nadere protocollen opgesteld en heeft training van Kassa medewerkers plaatsgevonden.

Blogs

Een waardevol onderdeel van de dialoog met de bezoeker is het communicatiemiddel *blog*. Werden enkele jaren geleden nog mondjesmaat blogs gepubliceerd, tegenwoordig zijn een flink aantal van onze relaties bereid om op reguliere basis te schrijven over hun ervaringen in ons theater. Tientallen PLT blogs verschenen in 2017, over uiteenlopende voorstellingen en onderwerpen. Het mooie van dit soort content is dat een sterke verbinding legt tussen de gast (en hun netwerk), de artiest en het theater. Een uitdaging voor ons is om de grote hoeveelheid beschikbare content, waaronder deze blogs, goed onder de aandacht te brengen van het (potentiële) publiek. In 2018 zal daartoe onder andere opnieuw gekeken worden naar het design van de PLT website.

Email communicatie

Enkele jaren geleden is besloten om de hoeveelheid email communicatie drastisch in te perken en tegelijkertijd relevanter te maken. Een van de middelen die hierbij is ingezet is de zogenaamde 'maatwerk nieuwsbrief' die verstuurd wordt aan 100.000 geïnteresseerden. In deze twee wekelijkse email nieuwsbrief worden voorstellingen uitgelicht die specifiek aansluiten bij het bezoekgedrag van de individuele gast. Het resultaat van deze nieuwe benadering is geweest dat de hoeveelheid uitgestuurde email communicatie drastisch is afgenomen de afgelopen jaren, terwijl de conversie percentage (de verhouding tussen het aantal geopende (e)mailingen en de daadwerkelijke verkopen) zich positief ontwikkeld

heeft. In 2017 is onderzocht hoe de maatwerk nieuwsbrief en email communicatie in zijn algemeenheid nog verder verfijnd kan worden. In 2018 zullen deze aanpassingen plaatsvinden.

Bezoekersdata en privacy

Gerichte marketing communicatie staat of valt met het gebruik van (online) data. Dit brengt voor de uitvoerende organisatie ook een grote verantwoordelijkheid met zich mee. PLT gaat zorgvuldig om met de persoonlijke gegevens (contactgegevens, transactie data) van haar bezoekers. Recente wet- en regelgeving rondom data privacy maakt het belang hiervan nog groter. Per mei 2018 zal de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking treden. Deze verordening verplicht organisaties onder andere om persoonsgegevens pas te gebruiken - voor bijvoorbeeld email marketing - nadat de relatie expliciet heeft aangegeven dat hij hiermee akkoord is. PLT zal haar processen en communicatie aanpassen in lijn met de nieuwe regelgeving.

Onze contacten op social media

34.797 likes

5.433 volgers

1.951 volgers

Feiten en cijfers

BEZOEKERSAANTALLEN

238.953

Totaal aantal bezoekers

27.778*

*Amateurpresentaties
Rondleidingen*

221.859*

Bezoekers aan de kunsten

14.917*

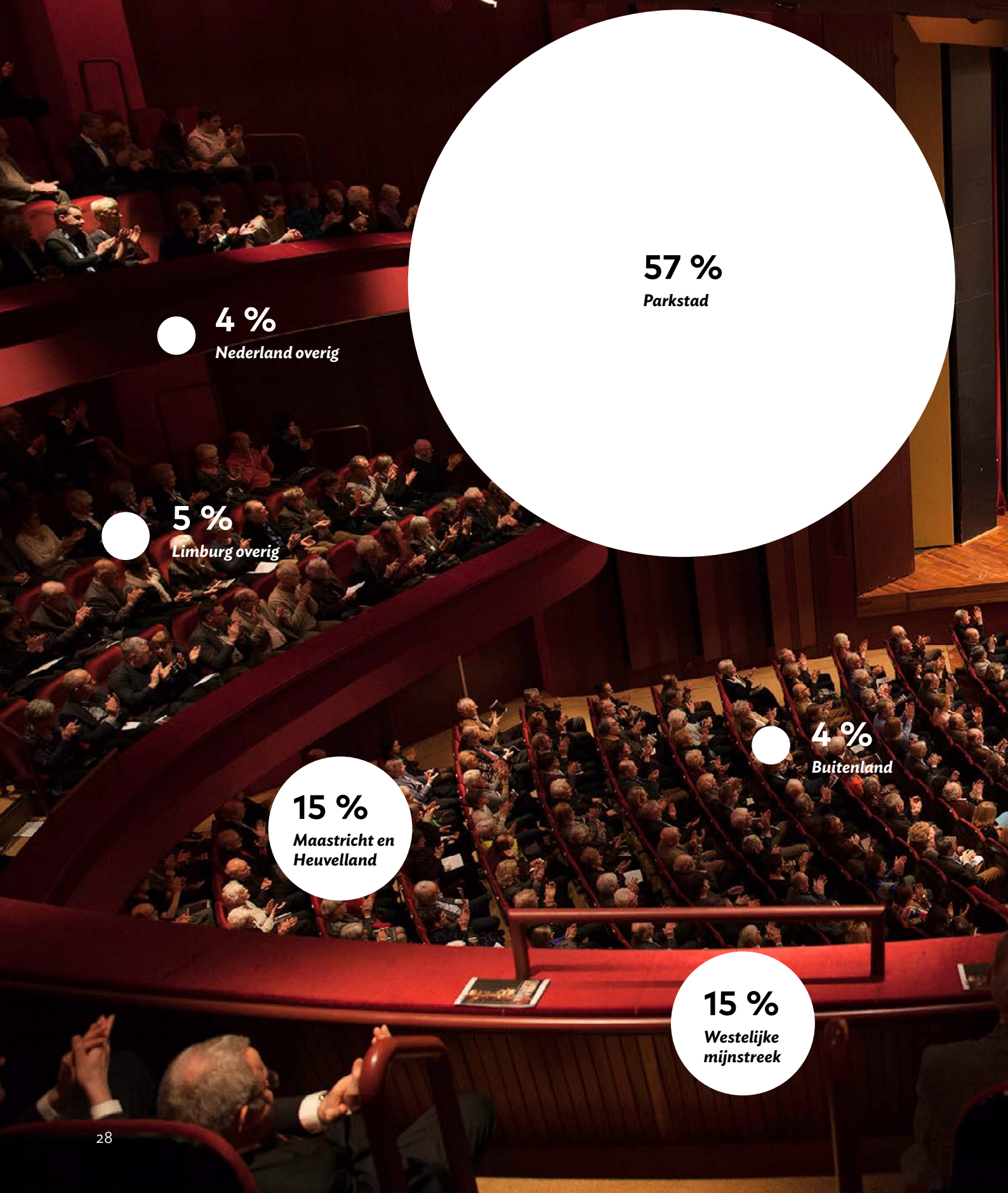
*Inleiding
Schoolvoorstellingen
Workshops*

17.094

*Vergaderingen
Congressen
Recepties*

* kunsten waaronder wij verstaan, Professioneel aanbod, randprogrammering (inleidingen, workshops, lezingen en contextprogrammering), educatie, rondleidingen, repetities en amateur presentaties.

HERKOMST BEZOEKERS

DE GROOTSTE PUBLIEKSTREKKERS

Gemeten naar aantal bezoekers

9.838

Pinkpop

5.065

Ciske de Rat

6.734

Philharmonie zuidnederland

BEZOEKERSAANTALLEN PROGRAMMERING PER GENRE

Klassiek muziek / Opera

21.332

Cabaret

29.134

Jeugd / Familie

18.587

Dans / Ballet

15.387

Pop / Jazz / Wereld / Lichte muziek

39.977

Toneel

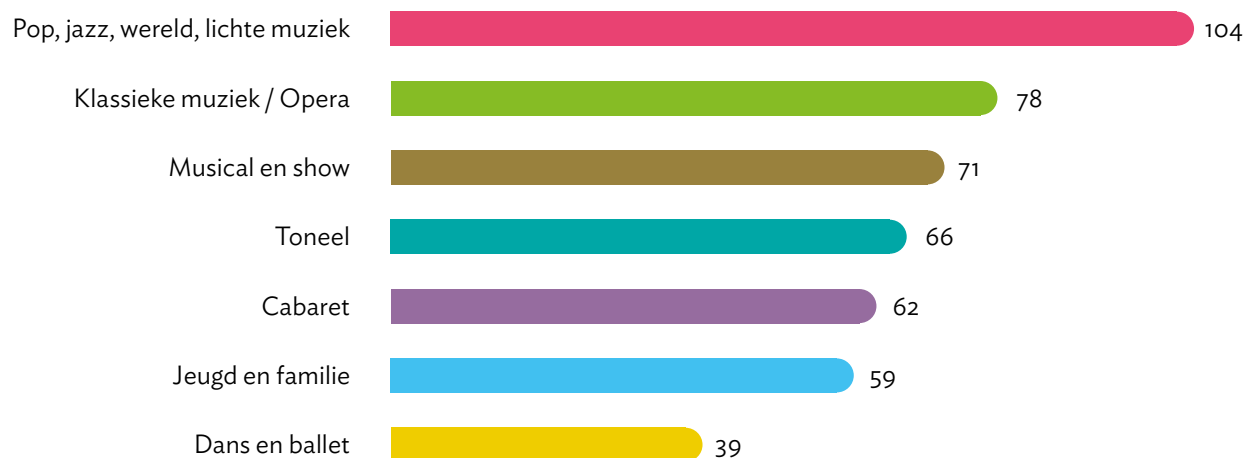
21.452

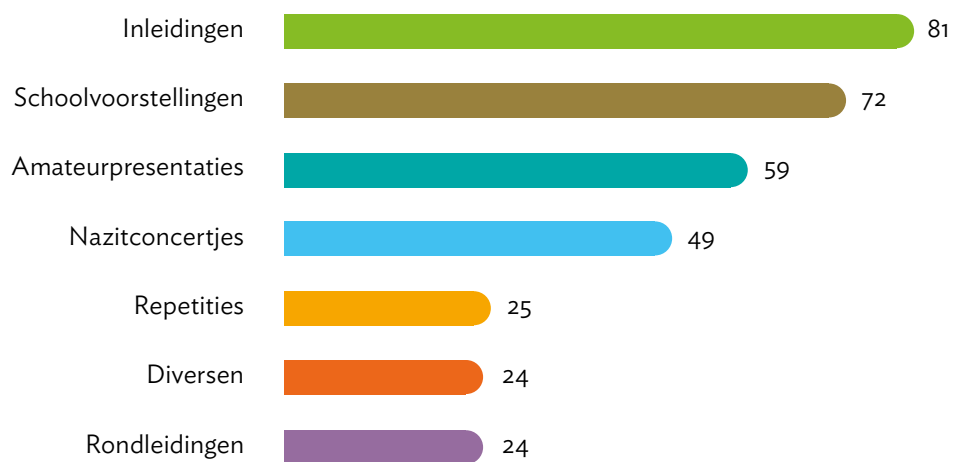
Musical / Show

32.604

PROGRAMMERING

OVERIGE KUNSTEN

OOK IN ONS THEATER

**Totaal aantal
activiteiten** 930

WAARDERINGEN

	Top 3 per genre	Gemiddelde waardering per genre
Cabaret	9,2 Youp van 't Hek 9,0 Marc-Marie Huijbregts 9,0 Jandino Asporaat	8,6
Dans / Ballet	9,3 Compagnie Kafig - Yo Gee Ti 9,2 Het Shanghai Ballet - Het Zwanenmeer 9,2 Farruquito - IMPROVISAO	8,6
Jeugd / Familie	9,1 Het RO Theater - Snorro 9,0 De Efteling - De Gelaarsde kat 8,8 Hans & Grietje de Musical	8,3
Klassiek	9,3 London Philharmonic Orchestra 9,3 Hallé Orchestra 9,2 Nederlands Kamoroor & Concerto Köln	8,7
Musical / Show / Circus	9,2 STOMP! 9,1 Ellen ten Damme 9,0 Ciske de Rat	8,7
Nederlandstalig / Dialect / Acapella	9,7 Naturally 7 9,4 Clousea 9,1 Knipa meets Ploum	8,7
Opera	8,8 Tania Cross - Carmen Revisited 8,6 Opera Zuid - Il barbiere di Siviglia 8,5 Barokopera Amsterdam - Acis en Galatea (Handel)	8,6
Pop / Rock / Singersongwriter	9,5 O'G3NE 9,4 Yamato 9,4 The Analogues	8,9
Toneel	9,3 Het Zuidelijk Toneel - Lucas De Man 9,2 Het Nationale Theater - The Nation 9,1 Pinkpop	8,6
Wereldmuziek / Jazz / Blues	9,0 Denise Jannah 8,9 Basily Family 8,7 Dimitri Verhulst & Corrie van Binsbergen en band	8,2

FINANCIËLE PARAGRAAF 2017

Financiële Resultaten

Het regulier bedrijfsresultaat bedraagt ca. € 106.000 negatief, daarnaast is er een bijzonder positief resultaat ad ca. € 371.000 (onderhoud en afschrijvingslasten). Dit bijzondere resultaat is ontstaan doordat wij van de gemeente Heerlen jaarlijks een subsidiebedrag ontvangen voor onderhoud en afschrijvingen, terwijl de werkelijke uitgaven daarmee niet in de pas lopen, aangezien deze uitgaven later zullen plaatsvinden.

Het negatieve reguliere resultaat is voornamelijk ontstaan door het ontberen van indexering op subsidies Heerlen en Kerkrade, het feit dat binnen seizoen 2017/2018 het financiële gedeelte van de programmering zwaarder drukt op 2017 en de heropening van Theater Kerkrade in oktober 2017 (bovenmatige inzet personeel, marketingcampagne, reservering voor opening centrum/cultuurcluster Kerkrade).

Ratio's

		2017	2016
Solvabiliteit	Eigen vermogen / Vreemd vermogen	0,91	1,12
	Eigen vermogen / Totale vermogen in %	48,0	53,0
Liquiditeit			
Current ratio	Vlottende activa / Kort Vreemd vermogen	1,45	1,71
Quick ratio	Debiteuren + liquide middelen / Kort Vreemd vermogen	1,06	1,26

De ratio's vertonen in 2017 een stabiel beeld ten opzichte van 2016.

De positieve solvabiliteit vindt mede zijn oorzaak in de ontvangen bijdragen van de gemeente Heerlen voor onderhoud en afschrijvingen, waarvan de lasten/verplichting deels in latere jaren zullen plaatsvinden. De liquiditeit is ruim voldoende, tijdelijke overtollige liquide middelen worden zo goed mogelijk weggezet op spaarrekeningen en belegd in risicomijdende obligaties en aandelen.

Percentage Eigen Inkomsten	63%	61%
-----------------------------------	-----	-----

Highlights van de program- meurs

CABARET

.....

Door onze diverse zalen, van klein tot groot, kunnen wij in veel gevallen al snel aanhaken op de carrière van een nieuwe artiest. Juist hierdoor bouw je een relatie op met artiesten die mogelijk jaren later de grote publiekstrekkingen zijn.

Met zijn Rotterdamse tongval, de woordenstroom en humor die soms net even wat te ver gaat, is Patrick Laureij een opvallende verschijning in de cabaretwereld. In het verleden mocht hij in het voorprogramma van Anouk optreden in de Ziggo Dome. Afgelopen jaar was hij in onze uitverkochte INGzaal te zien met zijn eerste soloprogramma. Komend seizoen gaat hij al door naar de grotere zaal in Kerkrade!

Dannij Bol

Programmeur Cabaret

Youp van 't Hek *Licht*

De grote zaken in een ander licht zetten en ze van hun zwaarte ontdoen. 'Dat is mijn werk', zegt Youp. Daarvoor is hij op de wereld. Al meer dan 30 jaar doet hij dat met veel plezier voor volle zalen. In 2017 ging hij, na een korte onderbreking, weer de boer op samen met zijn muzikant Rens van der Zalm. Het programma heette niet heel eigentijds Youp Light, maar gewoon Licht! Zelden dekte een titel zo goed de lading.

→ Gezien van maandag 1 t/m woensdag 3 mei in de RABOzaal.

→ 4.196 bezoekers

→ Rapportcijfer bezoekers: 9,2

Bezoeker aan het woord
'Wim Helsen stelt nooit teleur.'

Geniale gekte

De vijfde van Helsen is een gedurfd avontuur. NRC

Wim Helsen

Er wordt naar u geluisterd

Wim Helsen legde zijn oor te luister bij het binnenste van het publiek. Hij luisterde naar hun eenzaamste gedachten, hun meest verborgen pijn en hun diepste angsten. Kent hij die dan? Ja hoor... 'Geniale gekte', 'hilarisch en superieur verteld', 'meeslepend te zot voor woorden': de media waren unaniem lovend over zijn vorige conference Spijtig Spijtig Spijtig. Er wordt naar u geluisterd was de vijfde voorstelling van deze tweevoudige Poelifinariowinnaar.

→ Gezien op vrijdag 31 maart in de RABOzaal.

→ 1.020 bezoekers

→ Rapportcijfer bezoekers: 9.0

MUSICAL / SHOW

.....

In samenwerking met *Cultura Nova* programmeerden wij in augustus de voorstelling *Triptyque* van het Canadese gezelschap 7 Fingers. Na hun fantastische productie *Bosch Dreams* (over de kunstenaar Jheronimus Bosch), ditmaal een gestileerde voorstelling met een strak decor. Een geheel andere stijl, waarin de combinatie met moderne dans en een zwevend bed de verschillende talen van het menselijk lichaam werden verkend.

In 2018 verwachten wij *Fiddler on the Roof*, die wij samen met de Theateralliantie produceren. Verder staat er nog een spectaculaire buitenvoorstelling op een zeer bijzondere locatie te wachten in augustus, in samenwerking met *Cultura Nova* en philharmonie Zuid-Nederland.

Dannij Bol

Programmeur Musical / Show

STOMP

Anniversary Tour

Na 25 jaar toeren in meer dan 50 landen en ruim 15 miljoen bezoekers hoeft de percussiesensatie STOMP nauwelijks nog introduceerd te worden. STOMP is ritme. Percussie, visuele humor en alledaagse voorwerpen krijgen een heel nieuwe dimensie in een energieke, waanzinnig grappige en swingende show. Overal zit muziek in! STOMP verhef zelfs alledaagse herrie tot een hemels concert, met als motto: 'just drumming is boring'. Een belevenis voor jong en oud!

- Gezien op dinsdag 7 + woensdag 8 november 2017 in de RABOzaal.
- 1.513 bezoekers
- Rapportcijfer bezoekers: 9,2

Bezoeker aan het woord
'De combinatie van show en humor was SUPER'

Met de kracht en sierlijkheid van circusartiesten wordt het vocabulaire van de dans uitgebreid.

The 7 Fingers TRIPTYQUE

Het Canadese circus The 7 Fingers overschrijdt de grens tussen circus en dans. Voor het eerst werd een trio van de meest toonaangevende danschoreografen Marie Chouinard, Victor Quijada & Marcos Morau uitgenodigd om een poëtische botsing tussen deze kunstvormen te bewerkten. In dit drieluik werd met de zwaartekracht gespeeld en probeerden de artiesten zichzelf van zowel interne als fysieke obstakels te bevrijden. De kracht en de sierlijkheid van de circusartiesten werd gebruikt om het vocabulaire van de dans uit te breiden, terwijl dat van het circus werd getransformeerd.

→ Gezien op donderdag 24 t/m zaterdag 26 augustus in de RABOzaal.

→ 1.329 bezoekers

→ Rapportcijfer bezoekers: 8,8

Rasmuzikant

Rufus Wainwright & Amsterdam Sinfonietta *Breder dan Klassiek*

De nieuwjaars tournee Breder dan klassiek van Amsterdam Sinfonietta is een begrip in de Nederlandse concertzalen. Met het idee van kruisbestuiving werkt het strijkorkest samen met pop-, jazz- en wereldmuziekartiesten. Dit leidde al tot vele memorabele optredens en uitverkochte zalen, met onder anderen Patrick Watson, Bobby McFerrin, Wende en De Dijk.

In 2017 werd die rol toebedeeld aan niemand minder dan de Amerikaanse-Canadese singer-songwriter Rufus Wainwright, één van de belangrijkste songwriters van deze tijd. Wainwright is een rasmuzikant die in alle grote zalen ter wereld staat. Zijn bohemian lifestyle en briljante mix van theatrale pop, vaudeville, jazz en folkmuziek maken hem uniek en volgens Sting ook 'tijdloos'. Wainwright heeft ook een passie voor opera en klassieke muziek en hij schreef ter gelegenheid van 'Shakespeare 400 jaar' de muziek bij negen sonnetten van Shakespeare, verzameld op zijn nieuwste album *Take All My Loves*.

→ Gezien op dinsdag 17 januari 2017 in de RABOzaal.

→ 783 bezoekers

→ Rapportcijfer bezoekers: 9,1

MUZIEK

Voor mij was het concert van de Amerikaans-Canadese singer-songwriter Rufus Wainwright, samen met Amsterdam Sinfonietta één van de muzikale hoogtepunten van 2018: Mooie composities, maar ook voldoende ruimte voor improvisatie en experiment.

Amsterdam Sinfonietta komt ieder jaar met een cross-over-programma naar PLT. In 2018 was dat zanger/rapper Typhoon en in 2019 is dat in samenwerking met Blaudzun!

Een ander orkest dat we vanaf komend jaar vaker gaan terugzien is het Metropole Orkest. In het najaar van 2018 treedt dit orkest op met Bokanté, een wereldmuziekcollectief met leden van Snarky Puppy.

Dannij Bol

Programmeur Muziek

Americana met zo nu en dan een uitstapje naar post-rock, soul en elektronica.

Lambchop

Lambchop is het los-vaste collectief rond zanger en songwriter Kurt Wagner. Sinds hun debuutalbum 'I Hope You're Sitting Down' uit 1994 heeft deze band uit Nashville internationaal een grote fanshare opgebouwd. Ze staan bij liefhebbers bekend om hun bezwerende aan Americana gelieerde muziek, waarin zo nu en dan een uitstapje naar post-rock, soul en elektronica wordt gemaakt. Dat Lambchop hierdoor moeilijk in een hokje te stoppen is, bewijst het album 'FLOTUS' (For Love Often Turns Us Still). Hierop klinkt de band elektronischer dan ooit en liet Wagner zich ook inspireren door moderne hiphop, soul en rhythm & blues. De lovende recensies prijzen het ambachtelijk songwriterschap en de experimenteerdrijf, waarmee Lambchop na 25 jaar nog onverminderde actueel is.

→ Gezien op dinsdag 22 augustus 2017 in Royal Theater Heerlen.

→ 192 bezoekers

KLASSIEK

.....

Ik ben er trots op dat wij in 2017 wederom klassieke muziek van wereld niveau hebben kunnen aanbieden. In onze serie wereldberoemde gastorkesten kwam niet alleen het Koninklijk Concertgebouw Orkest weer op bezoek, ook het London Philharmonic Orchestra was te gast. De bezoekers gaven de Londenaren een 9.3 in de tevredenheidsmonitor! Bijzonder verheugd ben ik ook over het feit dat we in het najaar 2017 Hannes Minnaar mochten presenteren als onze *Artist in Residence*. Hij kwam bij ons in oktober met het vermaarde Van Baerle Trio en in november speelde hij het prachtige Mozart piano concert met ons 'huisorkest' de philharmonie zuidnederland. In 2017 startten we tevens een nieuwe serie in Theater Kerkrade: Zondagochtend Klassiek. In deze serie concerten van 1 uur + presentatie van Liselotte Hambeukers. Klassiek was nog nooit zo toegankelijk.

Jurjen Toepoel

Programmeur Klassiek

London Philharmonic Orchestra

De Australische violist Ray Chen, in 2009 winnaar van de prestigieuze Koningin Elisabethwedstrijd, bewijst met het London Philharmonic Orchestra dat Brahms de juiste weg vond om na Beethoven verder te gaan. Ook Brahms' Eerste symfonie, die zo moeizaam tot stand kwam, vertelt dat in geuren en kleuren.

Met Ray Chen, de nieuwe ster aan het vioolfirmament en het London Philharmonic Orchestra staat er een topbezetting klaar om de eigenheid van het werk van Johannes Brahms te laten horen. Dat verdient de componist ook, want hij is vaak genoeg uitgemaakt voor een simpele kopiist van het werk van Beethoven. Zo werd zijn eerste symfonie spottend de Tiende van Beethoven genoemd en vonden de critici de overeenkomsten tussen het Vioolconcert van Brahms en dat van Beethoven ook meer dan opvallend. In ieder geval was men niet zo over het Vioolconcert te spreken dat Brahms in 1878 voor de grote violist Joseph Joachim schreef. De grote dirigent Hans von Bülow noemde het zelfs gekscherend een concert 'tegen de viool'. Gelukkig hielden en houden Joachim en tegenwoordig violisten als Chen steeds een gloedvol pleidooi, zodat het werk terecht een van de belangrijkste concerten van de negentiende eeuw blijft. De Eerste symfonie die Brahms pas op 43-jarige leeftijd schreef kreeg een iets positiever onthaal, maar leed onder de vergelijking met Beethovens symfonieën. 'Dat kan zelfs een ezel zien', sprak Brahms met enige ironie over deze vergelijking. Daarmee verwees hij naar het laatste deel dat inderdaad een overduidelijk citaat bevat uit het beroemde laatste deel van Beethovens Negende symfonie.

→ Gezien op dinsdag 10 januari 2017 in de RABOzaal.

→ 776 bezoekers

→ Rapportcijfer bezoekers: 9.3

Minnaar en de delicate wereld van Mozart

Hannes Minnaar & philharmonie zuidnederland

Mozart met een 'hele grote' Hannes Minnaar

Hannes Minnaar is regelmatig te gast bij philharmonie zuidnederland. In Mozart met een 'hele grote' Hannes Minnaar richtte hij zijn aandacht met het mooie Pianoconcert nr. 22 op de delicate wereld van Mozart, die onder zijn handen nog meer ging stralen. Dirigent Kevin John Edusei voegde er Beethovens eerbetoon aan Mozart aan toe.

→ Gezien op donderdag 30 november 2017 in de RABOzaal.

→ 403 bezoekers

→ Rapportcijfer bezoekers: 8.4

Bezoeker aan het woord
'Hannes Minnaar was geweldig, het eerste stuk van philharmonie zuidnederland, moeilijk maar goed gebracht. Ook het Beethoven stuk na de pauze was schitterend, de toegift verrassend, het publiek was ontroerend stil.'

Nog meer stralen

OPERA / OPERETTE

Opera is een genre dat het hardst werd getroffen door de cultuur bezuinigen een aantal jaren terug. Opera aanbod qua inhoud en aantal titels op niveau houden is in Nederland daarom geen sinecure. Bijzonder trots ben ik daarom op het feit dat wij het Nationale Opera- en Ballettheater van Odessa aan ons hebben weten te verbinden. Ze brachten in september een prachtig en groot gemonteerde Turandot van Puccini. Wij hopen en verwachten de komend jaren nog veel van ze te mogen zien en horen.

Opera Zuid sloeg in 2017 een nieuwe weg in door Waut Koeken aan te stellen als hun nieuwe intendant. Net op tijd om zijn integere en intellectuele benadering te kunnen projecteren op een prachtige Il Babriere van Sevilla bij PLT.

Jurjen Toepoel

Programmeur Opera / Operette

Il barbiere di Siviglia

Opera Zuid

Opera buffa in twee akten Rossini's *Il barbiere di Siviglia* beleefde zijn première op 20 februari 1816 in Teatro Argentina in Rome. In deze opera draait alles om de liefde. Graaf Almaviva is verliefd op Rosina, maar het lukt hem niet om contact met haar te krijgen omdat Rosina continu bewaakt wordt door haar voogd Bartolo. Samen met Figaro, de barbier van Sevilla, verzint Almaviva de ene list na de andere. Uiteindelijk slagen ze in hun opzet en trouwt Rosina met Almaviva. Eind goed, al goed.

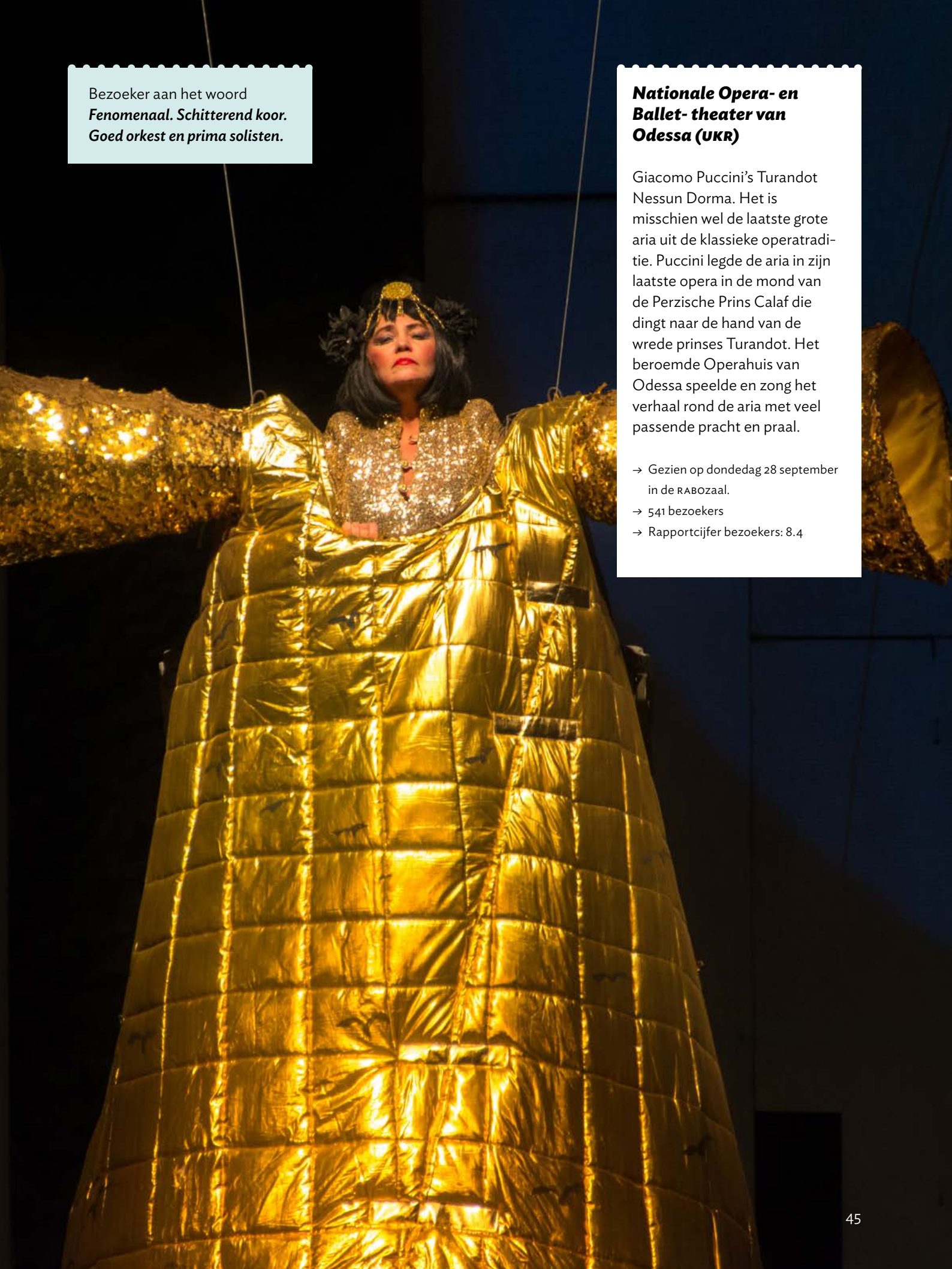
→ Gezien op zaterdag 3 juni 2017 in de RABOzaal.

→ 509 bezoekers

→ Rapportcijfer bezoekers: 8.6

Sinds 1816

In deze opera draait alles om de liefde.

Bezoeker aan het woord
Fenomenaal. Schitterend koor.
Goed orkest en prima solisten.

**Nationale Opera- en
Ballet- theater van
Odessa (UKR)**

Giacomo Puccini's Turandot
Nessun Dorma. Het is
misschien wel de laatste grote
aria uit de klassieke operatradi-
tie. Puccini legde de aria in zijn
laatste opera in de mond van
de Perzische Prins Calaf die
dingt naar de hand van de
wrede prinses Turandot. Het
beroemde Operahuis van
Odessa speelde en zong het
verhaal rond de aria met veel
passende pracht en praal.

- Gezien op dondedag 28 september
in de RABOzaal.
- 541 bezoekers
- Rapportcijfer bezoekers: 8.4

DANS / BALLET

We mogen ons gelukkig prijzen met het dansaanbod in Zuid-Limburg. Gezelschappen komen graag en het publiek laat zich graag verrassen door (inter)nationale dans. Deze wisselwerking levert ook in 2017 een mooi, gevarieerd programma op. Met Compagnie Käfig uit Frankrijk, Yang Liping Contemporary Dance uit China, L-E-V uit Israël/Engeland en uit eigen land nieuwe producties van NDT, Scapino Ballet Rotterdam, Introdans en Conny Janssen Danst. Met aandacht voor balletklassiekers maar ook voor 'de volgende generatie': jonge makers die een plek hebben in de Vlakke Vloer serie. Een doorzettende trend daarbij is dat steeds meer gezelschappen de interactie met andere kunstdisciplines én met de toeschouwer zoeken. Bijzonder internationaal aanbod krijgt bovendien een podium tijdens het jaarlijks terugkerende *schriftmacher* Festival, dat zich met 16.800 bezoekers geen groter dansfestival in Nederland weet.

Janneke Schmeitz

Programmeur Dans / Ballet

Bezoeker aan het woord
Echte klassiekers van de meester, gewoon top!

- Gezien op donderdag 16 november 2017 in de RABOzaal.
- 941 bezoekers
- Rapportcijfer bezoekers: 9.1

Vier meesterlijke creaties van Hans van Manen.

Het Nationale Ballet

Ode aan de Meester

Zijn oeuvre kent ruim 125 balletten dat door ruim 50 gezelschappen in vele tientallen landen werd uitgevoerd. Geen choreograaf heeft zo'n groot stempel op de dans in Nederland gedrukt als Hans van Manen. In dit hommageprogramma ter gelegenheid van zijn 85ste verjaardag trakteert Het Nationale Ballet u op vier van zijn meesterlijke creaties: *On the Move*, *5 Tango's*, *Sarcasmen* en de *Symphonieën der Nederlanden*.

In samenwerking met het Balletorkest o.l.v. Matthew Rowe, het Sexteto Canyengue o.l.v. Carel Kraayenhof en Liza Ferschtman.

Bezoeker aan het woord
Fantastische balletten, geweldig gedanst. Een bonus is dan de livemuziek met o.a. Liza Ferschtmann!

Yang Liping Contemporary Dance (chn) *Under Siege*

In eigen land is Yang Liping een superster vanwege haar visueel indrukwekkende theaterproducties. Zij komt naar Nederland met een bewerking van de opera *Farewell my Concubine*. Liping brengt deze sage in een encensering vol dans, acrobatiek en livemuziek. Met trage, verstilde scènes en een spectaculaire vormgeving met honderden uit de nok hangende scharen. 'A breathtakingly gorgeous bloodbath' - *Financial Times* ★★★★★.

→ Gezien op zondag 26 november 2017 in Theater Kerkrade.

→ 231 bezoekers

→ Rapportcijfer bezoekers: 8.8

Bezoekers aan het woord
**Origineel, boeiend, creatief,
meeslepend.**

**Een heel mooie voorstelling die nog
wel een tijd zal blijven hangen**

JEUGD / FAMILIE

Geen grote trendbreuken voor jeugdtheater in 2017. De subsidiekortingen voor een aantal gezelschappen heeft het productieklimaat weliswaar geweld aangedaan, maar het aanbod bij PLT -nog- niet verschaald. Een aantal gezelschappen ging samenwerken en daaruit ontstonden nieuwe en andersoortige producties. De hele range bleef breed; van kleinschalig peutertheater tot de grote commerciële producties die ook een groot publiek bereiken. Wat de TV biedt, zien we terug in het theater. De PeuterKleuterOchtenden en de Pyjamavoorstellingen voldeden aan de verwachting: publiek bereiken voor (merendeels) artistiek theater onder een paraplu.

Ivette Plummen

Programmeur Jeugd / Familie

Snorro 8+

Theater Rotterdam (ROtheater) / 8+

Snorro was de zoveelste heerlijke, komische familievoorstelling van het Rotheater, samen met Theater Rotterdam. Suikersmikkel, nieuwe romances en treingevechten met de zwier van een lasso en de scherpte van een cactusnaald. In deze musical bestreden de mysterieuze, fijnbehaarde Snorro en zijn trouwe, babbelzieke paard Wervelwind onrecht en corruptie tijdens het schrikbewind van de hypocriete El Commandante. Rotheater maakte opnieuw waar wat beloofd werd; een vrolijk en visueel theaterspektakel, met veel gekke scènes, gespeeld door een topcast. En dat voor de hele familie vanaf 8 jaar.

→ Gezien op vrijdag 10 februari 2017 in de LIMBURGzaal.

→ 583 bezoekers

→ Rapportcijfer bezoekers: 9,1

Bezoeker aan het woord
**'Van begin tot eind genoten!
Goede sfeer, zang, vreselijk
grappig voor zowel ouders als
kinderen. Heel snel gezegt
we hebben een geweldige
avond gehad!'**

Het verhaal van appels tot echte appelmoes

Bezoeker aan het woord
'Super leuk aangepakt, heel erg creatief en precies goed kwa lengte voor jonge kinderen. Ook de mogelijkheid om na de voorstelling te kunnen spelen in dezelfde setting vond ik erg leuk. Het was een goede eerste kennismaking met het theater voor mijn 2,5 jaar oude zoon.'

Moes door Casier&Co 2+

Hoe eenvoudig theater prachtig kan zijn.

Op de vloer staat een appelboom en drie kastjes. De kastjes herbergen levendig keukengerei en gekke machines. Casier en Co spelen het verhaal van appels tot (échte) appelmoes. De gekke geluiden en bijzondere bewegingen spreken de kleintjes aan, terwijl de iets grotere kinderen ook genieten van het verhaal.

Ná de voorstelling mochten de kinderen spelen in een aantal keukentjes, een erg leuk extraatje na een heerlijke voorstelling. Zo leuk dat Moes weer in de programmering van seizoen 18-19 staat.

→ Gezien op zondag 19 maart 2017 in de INGzaal.

→ 81 bezoekers

→ Rapportcijfer bezoekers: 9,0

Leuk extraatje

Pinkpop

Toneelgroep Maastricht

De theatervoorstelling *Pinkpop* is een tragikomisch liefdesverhaal over een man die zijn geheugen verliest. In zijn hoofd lopen heden en verleden steeds verder door elkaar en zijn herinneringen vervagen. Hij probeert de dierbare momenten uit zijn jongere jaren vast te houden. De tijd waarin zijn beste vriend en hij streden om de liefde voor dezelfde vrouw. Samen vierden ze het leven, de liefde en Pinkpop.

Theaterkrant: "Superieure aha-erlebnis is ode aan Limburg en de liefde. Diepe buiging voor Toneelgroep Maastricht" *****

→ Gezien op donderdag 20 april 2017 in de RABOzaal.

→ 9383 bezoekers (10 voorstellingen)

→ Rapportcijfer bezoekers: 9,1

Bezoeker aan het woord
**'Wat een geweldige combinatie.
Rowwen Hèze met deze voortref-
felijke acteurs. Genoten van de
eerste tot de laatste minuut.'**

TONEEL

.....

We hebben het genre toneel op twee manieren aan een breder publiek aangeboden en daarbij twee rijksge subsidieerde gezelschappen een hoofdrol laten spelen. Toneelgroep Maastricht heeft een hele sterke muziektheatervoorstelling gemaakt met Huub Stapel en Rowwen Heze over Pinkpop. Veel Limburgse elementen waarmee ook een groot publiek uit deze provincie aangesproken werd. Aan de andere kant hebben we een breed publiek ook met een Griekse tragedie kennis laten maken door de Medea van Toneelgroep Amsterdam de seizoensoening te laten zijn. En daar kwamen dankbare reacties op terug. Reden genoeg om verder te experimenteren met formules die helpen nieuw publiek met toneel in aanraking te brengen.

Violien Vocks

Programmeur Toneel

Bezoeker aan het woord

'Voor mij was het de eerste keer toneel, ik vond het een indrukwekkende voorstelling en toneel zal nu zeker vaker op mijn lijstje komen te staan. Bedankt hiervoor.'

Een stuk dat hard binnenkomt én ontroert.

Medea

Toneelgroep Amsterdam

In de loop van de geschiedenis hebben weinig vrouwen meer inkt doen vloeien dan Medea. Regisseur Simon Stone mengt in zijn versie de tragedie van Euripides met het waargebeurde verhaal van een Amerikaanse vrouw die in de jaren negentig haar kinderen ombrengt. Een rauw, enerverend, maar ook duister-humoristisch stuk dat hard binnenkomt en tegelijkertijd ontroert. Krachtige beelden ondersteunden de tekst. Het publiek werd omver geblazen.

→ Gezien op woensdag 13 september 2017 in de RABOzaal.

→ 1013 bezoekers

→ Rapportcijfer bezoekers: 9,1

Rauw en enerverend

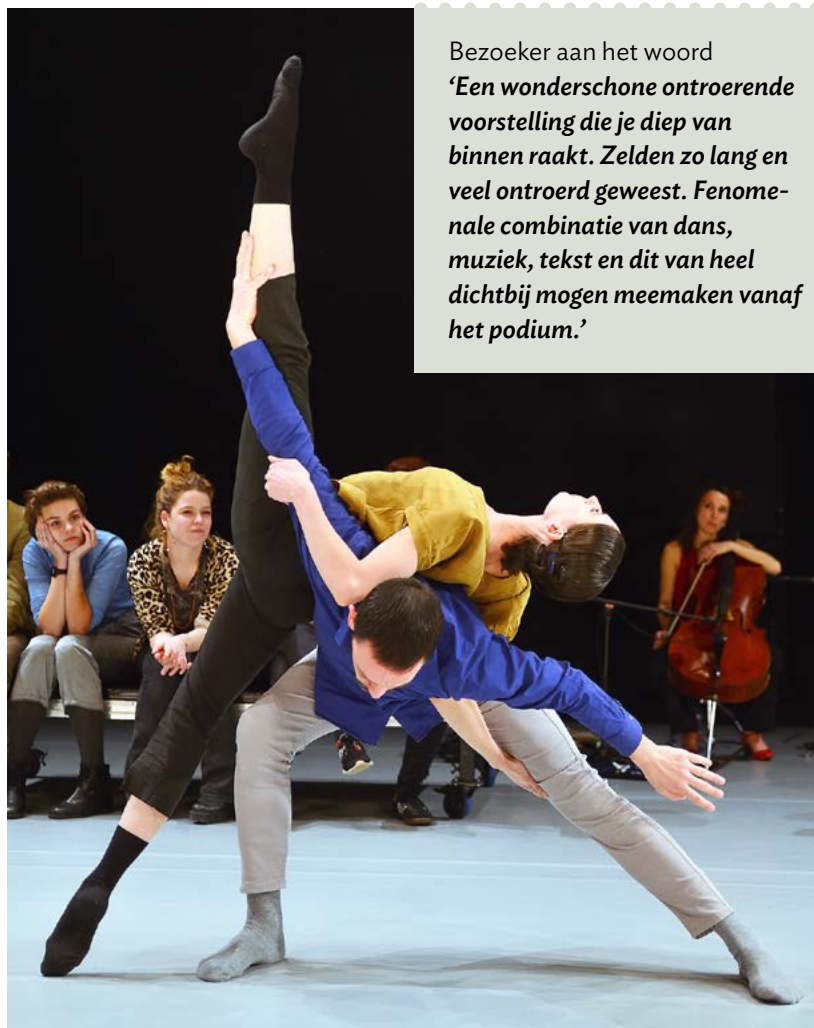

VLAKKEVLOER

De tevredenheidsmonitor laat ons zien dat de vlakkevloer-serie goed gewaardeerd wordt; verguld met een verrassende voorstelling van een onbekende maker, ontroert door pure dans, ingepakt door een sympathieke acteur. Meer dan eens staat er: 'ga zo door met programmeren!' Ook op de avonden zelf weten de bezoekers de programmeur te vinden om reacties te geven -positief of negatief- waarmee we verder kunnen bouwen aan een serie die het publiek prikkelt, wakker schudt, raakt en de theater en danssector vooruit helpt. Per ingang van het lopende seizoen, hebben we de serie dan ook uitgebreid met zogenaamde 'sneak peeks' i.s.m. Via Zuid, waarin jonge makers de kans krijgen hun werk te pitchen.

Violien Vocks

Programmeur Vlakkevloer

Bezoeker aan het woord
'Een wonderschone ontroerende voorstelling die je diep van binnen raakt. Zelden zo lang en veel ontroerd geweest. Fenomenale combinatie van dans, muziek, tekst en dit van heel dichtbij mogen meemaken vanaf het podium.'

Special guests

Howl

Amos Ben-Tal/OFFprojects + Spinvis

Howl is een talkshow, een dansvoorstelling en concert in één. Het project was een samenwerking tussen choreograaf Amos Ben-Tal / OFFprojects en de met prijzen bekroonde popmuzikant en dichter Spinvis. Met interviews, special-guests en vooral veel beweging, muziek en poëzie gingen zij op een zoektocht naar de veelzijdigheid van identiteit en de verschillende realiteiten die iedereen voor zichzelf creëert. Via een interview met een lokale gast - in ons geval een onderzoeker genderstudies aan de Universiteit Maastricht - was elke voorstelling anders en daarmee uitermate interessant voor zowel publiek als voor de artiesten Spinvis.

→ Gezien op donderdag 12 oktober 2017 in de LIMBURGzaal.

→ 88 bezoekers

→ Rapportcijfer bezoekers: 8,9

Bezoeker aan het woord
'Een van de meest indrukwekkende en mooiste voorstellingen die ik gezien heb. We werden op een geweldige manier meegenomen in het leven van Coco Chanel, zonder veel woorden zo veelzeggend.'

Coco Chanel **Ulrike Quade**

Coco Chanel wist als geen ander hoe ze zichzelf als merk in de markt moest zetten. Door haar verleden in een weeshuis te verzwijgen klom Chanel op tot de hoogste Franse kringen. Ze beïnvloedde de wijze waarop de wereld haar zag en maakte tegelijkertijd haar mode tot een symbool van emancipatie. Daarmee creëerde ze een tijdloos icoon, larger than life. Theatermakers Ulrike Quade & Jo Strømngren hebben zich laten inspireren door een vrouw die het recht opeiste om zichzelf vorm te geven. COCO CHANEL is beeldend theater waarin de mens mode wordt en mode de mens ontstaat.

→ Gezien op vrijdag 28 april 2017 in
Cultuurhuis Heerlen.

→ 169 bezoekers

→ Rapportcijfer bezoekers: 10

Pablo

Scapino ballet Rotterdam

Pablo is een enerverend spektakelstuk met dans, theater en orkest over het Spanje van Pablo Picasso. Via de levensloop van Picasso werd het publiek meegenomen in de ontwikkeling van de Spaanse maatschappij tijdens wereldoorlogen, dictatuur en hervormingen. Tegelijkertijd geeft de choreograaf een ontroerend inkijkje in de temperamentvolle Spaanse ziel.

In het randprogramma overdag maakten in dans geïnteresseerde leerlingen uit Parkstad kennis met de wereld achter deze dansvoorstelling, tijdens een rondleiding door het theater en een workshop door een danser van Scapino. Op ieders niveau nam hij de leerlingen mee in de workshop en op deze manier proefden de leerlingen al aan de muziek en dansstijl van de voorstelling van die avond.

→ Gezien op dinsdag 7 en woensdag 8 maart 2017 in de RABOzaal.

→ 1946 bezoekers, scholieren op 8 maart

→ Rapportcijfer bezoekers: 8,8

Leerling aan het woord
“Het was een leuke en leerzame dag, een aanrader om volgend jaar weer te doen. Leuk om ook een van een andere dansstijl te proeven, vooral van Scapino Ballet.”

CULTUUREDUCATIE

Het programma Abel, de Heerlense uitvoering van Cultuureducatie met Kwaliteit, vond doorgang. Wel werd gestart met een doorontwikkeling van het programma voor de komende CmK-periode. Er kwamen steeds meer vragen vanuit het onderwijs naar (school)voorstellingen en andere activiteiten in het theater. Een belangrijke trend daarin was de vraag naar randprogramma's. Daarbij wordt een voorstelling gekoppeld aan een workshop, educatieve rondleiding, lezing of *meet & greet*. Zo leren leerlingen niet alleen op receptieve manier naar kunst kijken, maar gaan ze daar ook op actieve en reflectieve manier mee aan de slag. Daarmee sluit PLT aan bij de onderwijsvernieuwingen in het PO en VO (het nieuwe CKV).

Annemarie Huntjens

Educatied medewerker

Bezoeker aan het woord
‘Prachtige muziek, mede ook door de 5 muzikanten die een verrassend groot aantal verschillende instrumenten bespeelden. Het was soms een echte klankbeleving.’

Het spanningsveld tussen religie en verliefdheid

Sluier **Danstheater Aya**

Sluier is een mooi en heftig sprookje van duizend-en-één dagdromen en nachtmerries vol dans, spel en live Arabische zang. Een dans-theatervoorstelling met een universeel verhaal over het spanningsveld tussen religie en verliefdheid. Aan de hand van persoonlijke verhalen van de dansers werd verteld hoe het is om nu met een moslimachtergrond in Nederland te leven.

- Gezien op woensdag 15 november 2017 in de LIMBURGzaal.
- 82 bezoekers, waarvan 30 scholieren,
Middagvoorstelling 219 scholieren
- Rapportcijfer bezoekers: 8,7

• Live Arabische zang

Schoolvoorstellingen	5472 bezoekers
Reguliere voorstellingen	2087 bezoekers
Educatieve rondleidingen	866 bezoekers
Overig (workshops, meet & greets etc.)	659 bezoekers

Totaal **9.084 bezoekers***

* Het gaat hier om de aantallen leerlingen die ons theater in een educatieve context hebben bezocht en niet de jonge bezoekers die met familie of vrienden ons theater bezoeken.

Personeel en organisatie

PLT is trots op en blij met haar medewerkers en vrijwilligers. Zij vormen haar belangrijkste basis die zij in hoge mate koestert. Het is een deskundig, enthousiast en gemotiveerde groep mensen die grote betrokkenheid toont bij de cultuur van onze stad. Mede op verzoek van de Gemeente Kerkrade zijn wij helaas nog steeds gehouden aan een opdracht tot grote flexibiliteit. Waar we ten behoeve van kwaliteit, ontwikkeling en sociaal personeelsbeleid in feite langdurige verbinding met onze mensen nastreven, zijn we daar terughoudend in. Wij hopen dat de Gemeente Kerkrade binnenkort haar maatregel, die leidt tot kortdurende contracten met onze medewerkers, intrekt. Inziet dat duurzame relaties met medewerkers in deze ook leidt tot duurzaamheid!

Personeelsvertegenwoordiging/Participatiegesprekken

Kort samengevat is Parkstad Limburg Theaters een dynamische organisatie met een innoverend karakter, die graag kansen creëert en benut. Mede dankzij de inzet en inbreng van onze medewerkers hebben wij dit succes kunnen realiseren.

Parkstad Limburg Theaters staat elk jaar weer voor grote uitdagingen. Uitdagingen waarbij keuzes worden gemaakt over hoe Parkstad Limburg Theaters zich de komende jaren gaat ontwikkelen! Uitdagingen waar wij samen invulling aan geven! Denk aan het vraagstuk hoe we voorop kunnen blijven lopen in het Limburgse en Nederlandse Theater landschap. Denk ook aan het idee dat de wereld snel verandert en dat theatervoorstellingen en concerten 'niet gevangen zitten' in een aanvangstijd 's avonds om acht uur. Dat we mogelijk toch meer naar een 24/7 openstelling moeten.

In verleden en toekomst zijn ideeën en betrokkenheid van medewerkers hard nodig! Om meer te horen wat bij medewerkers en zzp'er speelt en welke ideeën zij hebben, is het initiatief genomen om gesprekken tussen de directeur en medewerkers per afdeling te organiseren. Insteek is om samen van gedachten te wisselen over allerlei onderwerpen die het werk betreffen. Zaken zoals de organisatie, de processen, de samenwerking, de veiligheid en de communicatie. Maar ook samen ideeën verder uitwerken, knelpunten inzichtelijk maken, verbeteracties op zetten.

In 2016/2017 hebben 'participatie' gesprekken plaatsgevonden met de medewerkers van alle afdelingen, met aansluitend een evaluatie. Deze vertoonde gedrevenheid, openheid, grote interesse en ideeën. Interne communicatie is het grootste punt van aandacht. In 2018 worden deze gesprekken verder gecontinueerd. De organisatie verwacht met dit initiatief een positieve bijdrage te leveren aan de tevredenheid van werknemers, samenwerking, communicatie en betrokkenheid om mogelijk op termijn weer te kunnen beschikken over een adequate medezeggenschap, waar bij eerdere pogingen onvoldoende kandidatuur beschikbaar bleek.

Arbeidsomstandigheden

Er is gestart met de update van de RI&E (Risico-Inventarisatie & Evaluatie) voor Theater Heerlen. Het gebouw in Kerkrade is in het najaar van 2017 weer in gebruik genomen na de uitvoering van een grote renovatie. Het vastgestelde Arbo beleidsplan zijn we verder aan het implementeren, onder andere door het per afdeling aanwijzen van een aanspreekpunt. De volgende stap is het opzetten van een overlegstructuur waarin Arbo-technische zaken worden besproken met de diverse afdelingen.

Arbeidsvoorwaarden

Met ingang van 1 juli 2017 is de nieuwe CAO Nederlandse Podia ingegaan, die een looptijd heeft van 2 jaar tot en met 30 juni 2019. De meest evidente afspraken in deze cao zijn:

- 1,5% salarisstijging per 1 oktober 2017
- 1,5% salarisstijging per 1 juli 2018
- continuering van de afwijking op de ketenregeling waardoor het onder bepaalde voorwaarden mogelijk is dat werknemers maximaal 6 tijdelijke arbeidsovereenkomsten kunnen krijgen in een periode van maximaal 48 maanden
- continuering van de 80-90-100 regeling waardoor werknemers onder bepaalde voorwaarden hun inzetbaarheid kunnen verlagen naar 80%, tegen 90% salaris en 100% pensioenopbouw. Binnen PLT maakt tot op heden 1 werknemer gebruik van de 80-90-100 regeling.

In 2017 hebben wij ons stagebeleid vastgesteld. PLT biedt daar waar mogelijk ondersteuning aan de (talent)ontwikkeling van de student en levert hiermee een bijdrage aan het onderwijs in algemene zin.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage (exclusief zwangerschap of ziekte als gevolg van zwangerschap) in 2017 is 2,44%. Dit percentage is nagenoeg gelijk aan 2016. Toen was het ziekteverzuim 2,54%. Differentiatie van het totale ziekteverzuim van 2,44% naar verzuimduur geeft het volgende beeld:

- 1,58 % langdurend verzuim (> 43 dagen), zijnde 65% van het totaal
- 0,37 % middellang verzuim (8 t/m 42 dagen), zijnde 0,15% van het totaal
- 0,49 % kortdurend verzuim (0 t/m 7 dagen), zijnde 20% van het totaal

Vergelijking van het ziekteverzuim naar verzuimduur in 2017 met voorgaand jaar laat zien dat het langdurend verzuim is toegenomen met 0,4%. Daartegenover is het middellang en kortdurend verzuim gedaald met respectievelijk 0,27% en 0,23%. Naast het gegeven dat het totale ziekteverzuim binnen PLT ook in 2017 nog ruim onder het landelijk gemiddelde en onder het gemiddelde voor de sector cultuur sport en recreatie ligt, is het een positieve ontwikkeling dat met name het kortdurend en middellang verzuim gedaald is.

Net als vorig jaar heeft in 2017 geen instroom WIA plaatsgevonden. We kunnen stellen dat het ziekteverzuim goed onder controle is. Hoewel Parkstad Limburg Theaters geen invloed heeft op medisch gerelateerde ziekte-oorzaken, wordt middels intensieve begeleiding en het aanbieden van aangepaste werkzaamheden en werktijden, de terugkeer naar werk en de reïntegratie voor de werknemer makkelijker gemaakt. In alle ziektecases heeft dit geresulteerd in volledig herstel voor de eigen functie.

Aantal werknemers

Het aantal werknemers, ultimo 2017, is ten opzichte van ultimo 2016 licht gestegen t.w. 120 personen (ca. 62 FTE's), waarvan 106 personen (ca. 53 FTE's) betrekking hebben op werknemers op de eigen loonlijst (zowel vaste uren als oproep-uren) en 14 (ca. 9 FTE's) personen op inhuurbasis. Daarnaast ondersteunen ca. 50 (2016 50) vrijwilligers PLT, met diverse werkzaamheden. Het gemiddeld aantal werknemers in dienst bij de vennootschap bedraagt in 2017 48,0 fte (2016: 46,0 fte).

Aantal werknemers

(per ultimo van het boekjaar)

	2017	2016
Werknemers op loonlijst (zowel vaste uren als oproepuren)	106	101
Inhuurkrachten	14	14
Vrijwilligers*	50	50
Totaal	170	165

* dit betreft alleen die vrijwilligers die zeer regelmatig, bijna wekelijks, benaderd worden. Niet meegeteld is derhalve de enorme hoeveelheid mensen die ons ondersteunen in 'korte' festivalperiodes of bij eendaagse projecten. Niet meegeteld zijn al 'onze' artiesten hoewel die natuurlijk ontegenzeggelijk belangrijke medewerking verlenen om onze doelstelling gerealiseerd te krijgen. De 'contracten' met hen lopen menigmaal via de theatergezelschappen en impresariaten.

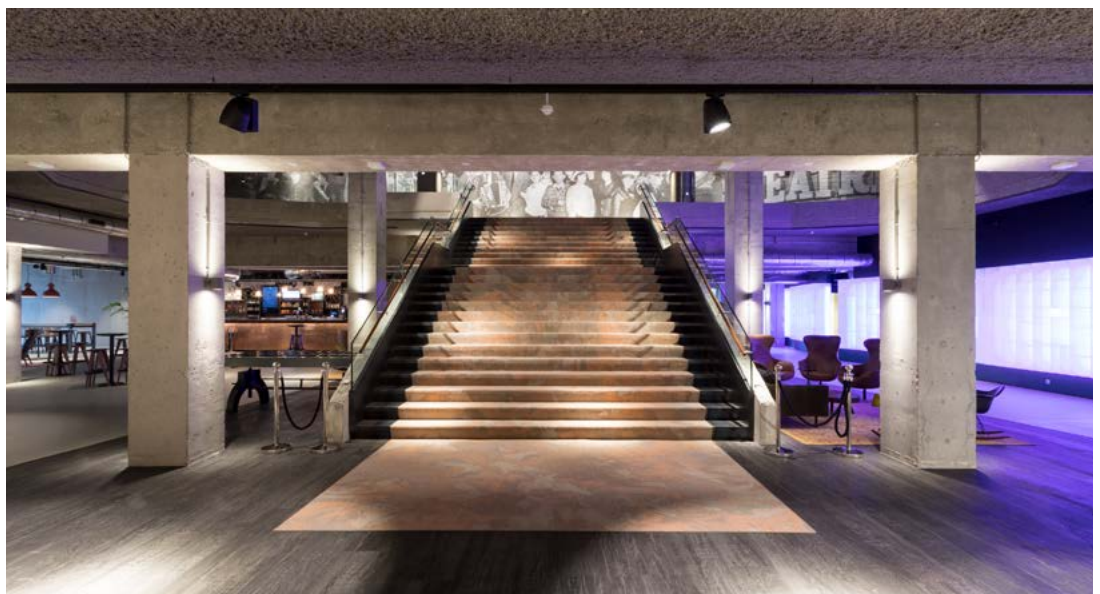
Gebouwen

Bij zowel de revitalisatie van Theater Heerlen als van Theater Kerkrade is het uitgangspunt geweest de verschillende zalen te profileren in de verschillende gebieden van de podiumkunsten. Zeker met het open gaan van het gerevitaliseerde Theater Kerkrade kunnen we (pop) musici, toneelspelers, dansers of symfonische orkesten, musicals en opera's specifieke podia en zalen bieden waar zij optimaal tot hun recht komen dankzij aangepaste sfeer, akoestiek of bezoek capaciteit. Dit onderscheid maakt ons aantrekkelijk voor aanbieders en theatermakers, waardoor we ons programma nog beter kunnen presenteren en waarmaken zoals wederom met succes aangetoond in 2017.

Theater Kerkrade

Na de sluiting van Theater Kerkrade in april 2014 om haar beschikbaar te stellen aan de eigenaar, de Gemeente Kerkrade, voor een broodnodige revitalisatie hebben we het eind oktober 2017 conform planning weer in gebruik kunnen nemen. En met succes, de eerste twee maanden programmering laten louter positieve reacties zien bij zowel publiek als bij artiesten. De keuze van de Gemeente Kerkrade om toch de gehele theatertechniek te vervangen biedt nieuwe technische mogelijkheden en veiligheden. Met deze vervangingen heeft deze zaal hetzelfde hoogwaardig technisch niveau vergelijkbaar met onze succesvolle zalen in Heerlen. Er zijn van Theater Kerkrade nog geen verbruikscijfers beschikbaar, het Theater is onderdeel van de HuB Kerkrade waar tevens de Bibliotheek in gehuisvest is. Een opsplitsing naar gebruikers heeft nog niet plaatsgevonden en er is nog deels 'gedraaid' op bouwstroom.

Na de opening van HuB in oktober 2017 bleek dat bewoners boven de culturele huiskamer van Kerkrade geluidsoverlast ervaren. De klacht is direct opgepakt en wordt met bouwkundige oplossingen verholpen.

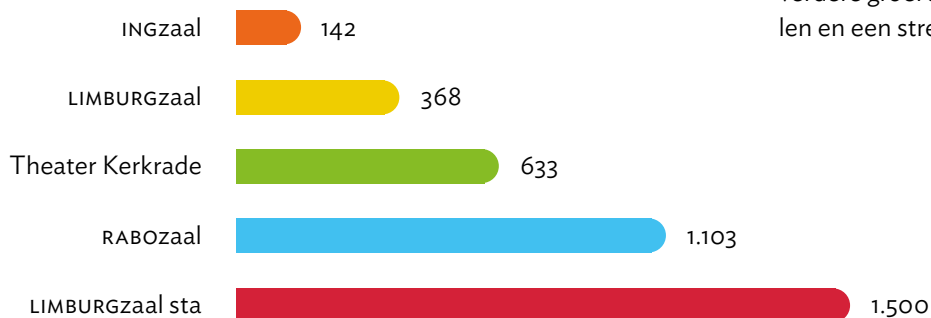

Theater Heerlen

Theater Heerlen is na revitalisatie al weer ruim negen jaar in gebruik, vele honderdduizenden mensen bezochten het gebouw sindsdien. Mede door de tijdelijke sluiting van Theater Kerkrade is de intensiteit van gebruik in 2017 verder toegenomen. Ook die test hebben het gebouw en haar zalen met glans doorstaan. Jaarlijks vindt er op basis van het gebruik, de ervaringen en (technische) ontwikkelingen een actualisatie van de meerjarenonderhoudsplanung plaats. Zo proberen we het gebouw in een zo optimaal mogelijke conditie te houden, nu en in de nabije toekomst. Naast het geplande en uitgevoerde eigenaren en gebruikersonderhoud is er in 2017 geïnvesteerd in onder andere nieuwe digitale geluidmengtafels en lichtstuurtafels waardoor we ook op dit vlak weer 'up to date' zijn en deze nieuwste technische ontwikkelingen aan onze artiesten ter beschikking kunnen stellen. Ook is er in 2017 gestart met een oriëntatie op de ontwikkelingen op het gebied van geluidssystemen die voor 2018 voor alle zalen aan vervanging toe zijn. Het energieverbruik is in 2017 licht gestegen, verklaarbaar uit een verdere groei aan activiteiten in Theater Heerlen en een strengere winter.

Capaciteit per zaal

Energieverbruik Heerlen

	2017	2016	2015	2014
Water	3.158 m ³	2.690 m ³	4.883 m ³	3.074 m ³
Elektriciteit	1.325.204 Kwh	1.277.750 Kwh	1.352.463 Kwh	1.371.166 Kwh
Warmte	2.708 GJ	2.461 GJ	2.976 GJ	3.463 GJ

Risicoparagraaf

Rekening houden met risico's is een belangrijk onderdeel van het adequaat besturen van PLT. In alle lagen van onze organisatie wordt dit erkend als een belangrijk proces: van onze Raad van Commissarissen tot de operationele afdelingen en de financiële afdeling.

We houden rekening met en zijn ons bewust van een aantal risico's, die de bedrijfsvoering en continuïteit van PLT negatief kunnen beïnvloeden. Dit doen we op basis van een risicoanalyse, waarbij we hebben gekeken naar wat de mogelijke risico's voor ons theater zijn, wat de effecten daarvan zijn en in welke mate PLT voldoende weerstandsvermogen heeft om met die risico's om te gaan. Deze analyse willen we in 2018 updaten.

Risico's waar wij rekening mee houden:

- Uitval installaties: in contractuele afspraken worden de risico's verdeeld tussen maker en theater. Bij overmacht draagt in de regel ieder zijn eigen kosten. Een installatie die hapert of uitvalt valt daar echter niet onder, daarvoor is de eigenaar van het gebouw (de Gemeente Heerlen of Kerkrade) verantwoordelijk. Een uitval kan tientallen duizenden euro's per dag kosten. Dit risico is niet te verleggen, noch te verzekeren en ligt derhalve bij de eigenaren van de gebouwen (de gemeenten).
- PLT programmeert in hoge mate ook Rijks-gesubsidieerde podiumkunsten. De budgetten daartoe zijn de afgelopen jaren met 40% afgenomen. De neerslag daarvan wordt meer en meer voelbaar. Aanbod is al verminderd en/of duurder geworden. Daarnaast zal door verdere concentratie van Rijksaanbod, het aanbod aan goed geutilleerde en goed lopende podia toenemen in grote steden (Parkstad 5e stad van Nederland), waardoor de agendadruk zal toenemen. Ook de druk tot meerdaagse bespeling neemt toe, met overeenkomstige risico's.
- Het boeken van grote producties en *blockbusters* brengt risico's met zich mee. Voor het opvangen van de hiermee gepaard gaande risico's is in 2015 een Risicofonds gevormd.
- Theater Kerkrade is in 2017 heropend, waarbij de Gemeente Kerkrade tevens de inventaris en theatertechnische middelen heeft bekostigd. De gemeente Kerkrade heeft aangegeven nog geen structurele vervangingsmiddelen ter beschikking te kunnen stellen, maar wel dat zij bereid is om op het moment van vervanging extra middelen in te zetten, hetgeen vanuit continuïteitszekerheid een vereiste is.
- Politieke steun werkt positief op theaterbeleid. Imagoschade als gevolg van politieke discussie ligt echter ook altijd op de loer. Publieksinkomsten zijn namelijk extra gevoelig bij politieke discussie. We blijven overheden wijzen op dit extra risico.
- Theaterprogrammering geschiedt veelal voor jaren vooruit. Daarmee worden ook de risico's van die programmering ver vooruit genomen. Zo heeft de programmering 2018-2019 reeds geheel haar beslag gekregen. En is de programmering voor 2019-2020 reeds gestart. Programmeren bestaat daarbij uit het bouwen aan lange termijn tradities, vermindering van inkomsten (subsidies of eigen inkomsten) betekent al gauw verschraving van aanbod en daardoor verlies op 'geïnvesteerde programmatradities'. Tradities komen te voet en gaan te paard, wordt wel eens gezegd!
- Ook is PLT in hoge mate afhankelijk van nutsbedrijven (gas, water en licht) en tegenwoordig ook de beschikbaarheid van internet en een stabiele ICT-omgeving. In geval van storing of uitval is al snel sprake van -discontinuïteit in de bedrijfsvoering.
- Hoewel brandschade etc. wel verzekerd is, zijn gevolgschades niet altijd afgedekt.

Stichting Mecenاس PLT

In 2005 is de Stichting Mecenاس PLT in het leven geroepen. De Stichting heeft in hoofdlijnen tot doel het ondersteunen, bevorderen en tot uitvoering (doen) brengen van podiumkunsten in de regio Parkstad. Zij tracht dit doel onder andere te bereiken door het verwerven van sponsorgelden, zoals ten tijde van de revitalisatie van Theater Heerlen. In 2012 heeft de Stichting Mecenاس PLT de ANBI-status verkregen. Door deze status wordt het fiscaal aantrekkelijk gelden te schenken aan deze stichting.

In Theater Heerlen hebben we in 2012/2013 het dsmtheatercafé succesvol uitgebreid met terrassen, dit is door de Stichting Mecenاس

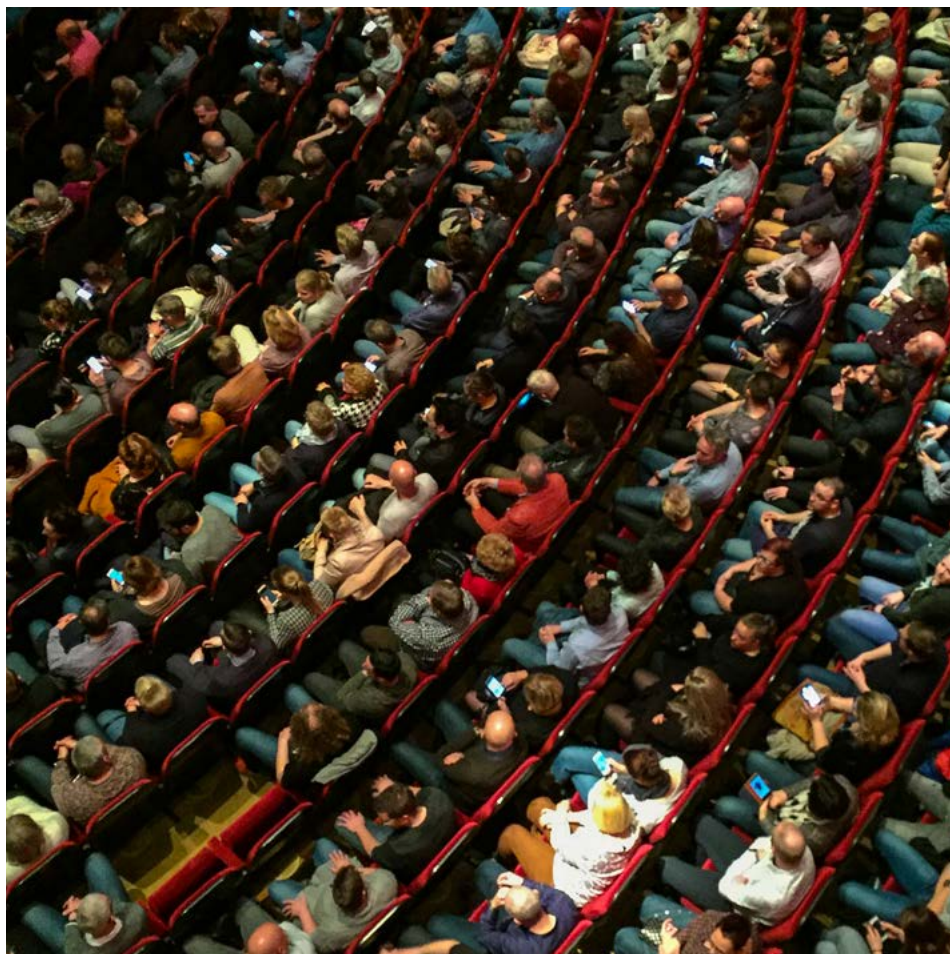
PLT gefinancierd. In 2014 heeft ze de verbetering van sfeerbeleving van de vebegofoyer (o.a. bollampen en zitjes voor de ramen) en de inrichting van de nissen in de limburgzaal bekostigd. In het najaar van 2014 is het principe besluit genomen onderzoek naar uitbreiding van de zaal capaciteit te ondersteunen, in 2015 heeft hier onderzoek naar plaatsgevonden, waarna in 2017 uitbreiding van de zaalcapaciteit RABOzaal heeft plaatsgevonden.

Het bestuur van deze stichting wordt gevormd door:

- de heer T. Goedmakers, voorzitter (tevens voorzitter RvC PLT)
- de heer Mr. B.J.M. baron van Voorst tot Voorst, penningmeester
- de heer B. Schoonderwoerd, secretaris (tevens Bestuurder en hoofdprogrammeur van PLT)

→

Uitbreiding zaalcapaciteit RABOzaal

Nevenfuncties

Nevenfuncties van B.M. Schoonderwoerd

- Stichting Mecenias PLT: secretaris
- Stichting StEP by StEP: voorzitter (ingaaude 29.01.16)
- Rotary: lid
- Stichting Bijzondere Culturele Activiteiten: adviseur
- Stichting Cultura Nova: adviesrol
- Vereniging voor Schouwburg en Concertgebouw Directies: lid
 - Commissie Mantelovereenkomst: voorzitter
 - Arbitragecommissie: lid
 - Werkgeversvereniging Nederlandse Podia: lid
 - Rijks Adviescommissie Bouw Theaters- en Concertzalen: lid
- Samenwerking theaters Zeeland, Brabant, Limburg (ZeBraLim): lid
- Stichting Tafel Gelijkgestemde Theaters: lid
- Grote Concertzalen Overleg: lid
- Overleg Directeuren Culturele Instellingen Parkstad Limburg: lid
- Parkstad Limburg Congresbureau: participant
- Senaat Martin Buber University: lid
- International Society for the Performing Arts (ISPA): lid
- Stichting Theateralliantie: lid

Nevenfuncties leden Raad van Commissarissen

T.A. Goedmakers

- Vebego International NV, Raad van Commissarissen: lid
- IBN Sociale werkvoorziening: lid RvC
- Stichting Mecenias PLT: voorzitter
- Camille Oostwegelgroep: voorzitter RvC Cohold BV
- Maastricht UMC+: vice voorzitter Raad van Toezicht

G.F.E. Schouterden

- Wij Ondernemers Limburg: bestuurslid
- Rekenkamer Heerlen: voorzitter
- Rekenkamercommissie Voerendaal: voorzitter

drs. G.G.H.M. Haanen

- Vereniging van Gemeentesecretarissen: voorzitter

drs. A.J. Huijts

- MGL: columnist
- De Maatschappij: bestuurslid
- Muziekgieterij Maastricht: bestuurslid
- Stichting Behoud Moderne Kunst: voorzitter
- In opdracht van Mondriaan Fonds: gastcurator Prospects & Concepts
- Witte de With Center for contemporary Art: lid Raad van Toezicht

Verkorte jaarrekening

BALANS PER 31 DECEMBER 2017

Na voorstel resultaatbestemming / in duizenden euro's

Activa	31 december 2017		31 december 2016	
Vaste activa				
Materiële vaste activa (1)				
Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.228		588	
		1.228		588
Financiële vaste activa				
Effecten (2)	905		905	
		905		905
Vlottende activa				
Vorraden (3)	71		65	
		71		65
Vorderingen				
Debiteuren (4)	462		326	
Vordering op participanten (4)	501		563	
Vordering op groepsmaatschappij (5)	56		22	
Omzetbelasting (6)	175		50	
Overige vorderingen (7)	358		219	
		1.552		1.180
Effecten (8)		646		619
Liquide middelen (9)		4.338		3.961
Totaal activa		8.740		7.318

Passiva

31 december 2017

31 december 2016

Eigen vermogen

Geplaatst kapitaal (10)	681		681	
Herwaarderingsreserve (11)	61		32	
Algemene reserve (12)	3.211		2.945	
Overige reserve (Risicofonds)(13)	200		200	
		4.153		3.858

Voorzieningen

Jubileumuitkeringen (14)	40		52	
		40		52

Kortlopende schulden

Crediteuren	905		1.032	
Schulden aan participanten(15)	88		50	
Belastingen en sociale lasten	78		67	
Overlopende passiva (16)	3.476		2.259	
		4.547		3.408

Totaal passiva**8.740****7.318**

WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2017

In duizenden euro's

	2017	2016
Netto-omzet (17)	6.115	5.607
Subsidies (18)		
Gemeente Heerlen	2.727	2.727
Gemeente Kerkrade	703	679
Overige subsidies	100	138
Totaal bedrijfsopbrengsten	9.645	9.151
Inkoopkosten programma's en festivals	4.064	3.900
Inkoopkosten publieksservice	334	253
Lonen en salarissen/sociale lasten (19)	2.848	2.584
Overige personeelskosten (20)	181	175
Afschrijving op materiële vaste activa	207	177
Overige bedrijfskosten (21)	1.780	1.775
Totaal bedrijfslasten	9.414	8.864
Bedrijfsresultaat	231	287
Rentebaten (22)	38	45
Rentelasten (23)	-4	-11
Resultaat	265	321
Aanvullende informatie Resultaatverdeling		
* Bijzonder resultaat	371	330
* Regulier bedrijfsresultaat	-106	-9

Analyse resultaat

Het regulier bedrijfsresultaat bedraagt ca. € 106.000 negatief, daarnaast is er een bijzonder positief resultaat ad ca. € 371.000 (onderhoud en afschrijvingslasten). Dit bijzondere resultaat is ontstaan doordat wij van de gemeente Heerlen jaarlijks een subsidiebedrag ontvangen voor onderhoud en afschrijvingen, terwijl de werkelijke uitgaven daarmee niet in de pas lopen, aangezien deze uitgaven later zullen plaatsvinden.

Het negatieve reguliere resultaat is voornamelijk ontstaan door het ontberen van indexering op subsidies Heerlen en Kerkrade, het feit dat binnen seizoen 2017/2018 het financiële gedeelte van de programmering zwaarder drukt op 2017 en de heropening van Theater Kerkrade in oktober 2017 (bovenmatige inzet personeel, marketingcampagne, reservering voor opening centrum/cultuurcluster Kerkrade).

Colofon

Uitgave juni 2018

Teksten Parkstad Limburg Theaters, ondersteund door Buro voor Tekst en Concept Karin Theunissen.

Fotografie Borggreve, Marco; Bradwolff, René; Bronshoff, Bob; Casteleijn, René; Courtesy NTCH, DING Yi, Jie; Dokter, Anne; Galliez, Alexandre; Gerritsen, Hans; Jacobs, Johan; Jannes, Anne; Jurgens, Jochem; Lanser, Wim; Lodder, Luc; Losekoot, Bas; McNicholos, Steve; Nagel, Stef; Nijpels, Rob; Peper, Sanne; Ramaekers, Gregor; Ramone, Petrovsky; Rezvani, Rahi; Terlaak, Andreas; Thomassen, Hugo; Van Boxtel, Simon; Van der Niet, Krista; Van Duin, Ben; Van Noordwijk, Krijn; Verschuuren, Bowie; Viester, Fabian; Vos, Aat; Xiao, LI.

Concept en ontwerp Zuiderlicht